

SADRŽAJ

I	OBRAZLOŽENJE	3
	UVOD	3
1.	POLAZIŠTA	3
1.1.	Položaj, značaj i posebnosti područja općine Petrijanec u odnosu na prostor i sustave županije i države	4
1.1.1.	Osnovni podaci o stanju u prostoru	6
1.1.1.3.	Groblja	15
1.1.2.	Prostorno-razvojne i resursne značajke	15
1.1.3.	Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	16
1.1.3.1.	Prostorni plan Varaždinske županije	16
1.1.3.2.	Prostorni plan općine Varaždin	22
1.1.4.	Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	23
2.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVITKA I UREĐENJA	25
2.1.	Ciljevi prostornog razvitka županijskog značaja.....	25
2.1.1.	Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	25
2.1.2.	Racionalno korištenje prirodnih izvora	26
2.1.3.	Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	28
2.1.4.	Očuvanje biljnih i životinjskih vrsta	29
2.1.5.	Očuvanje ornitološkog značaja okolice Ormoškog jezera	29
2.2.	Ciljevi prostornog razvitka općinskog značaja.....	30
2.2.1.	Demografski razvitak	30
2.2.2.	Odabir prostorno-razvojne strukture	31
2.2.3.	Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	32
2.2.4.	Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina.....	34
2.3.	Ciljevi prostornog uređenja naselja na prostoru općine Petrijanec	38
2.3.1.	Racionalno korištenje i zaštita prostora.....	39
2.3.2.	Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina	40
2.3.3.	Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	41
2.3.3.1.	Unapređenje uređenja naselja.....	41
2.3.3.2.	Unapređenje prometne infrastrukture.....	42
2.3.3.3.	Unapređenje komunalne infrastrukture	42
2.3.3.4.	Zbrinjavanje otpada.....	43
3.	PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	44
3.1.	Prikaz prostornog razvitka na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije.....	44
3.2.	Organizacija prostora te osnovna namjena i korištenje površina	44
3.2.1.	Građevinska područja naselja.....	46
3.3.	Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti.....	46
3.4.	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora	47
3.4.1.	Zone gospodarskih djelatnosti.....	48
3.4.2.	Poljoprivredne površine	48
3.4.3.	Prirodne cjeline i šume	49
3.4.4.	Prirodna baština	49
3.4.5.	Graditeljska baština	50
3.4.6.	Eksploatacija mineralnih sirovina	50
3.5.	Razvoj infrastrukturnih sustava.....	50
3.5.1.	Prometni infrastrukturni sustav	50
3.5.1.1.	Cestovni promet	50
3.5.1.2.	Željeznički promet	51
3.5.1.3.	Zračni promet.....	52

3.5.1.4.	Poštanski promet	52
3.5.1.5.	Telekomunikacijski promet.....	52
3.5.2.	Energetski sustav.....	52
3.5.2.1.	Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	52
3.5.2.2.	Elektroenergetika	53
3.5.3.	Vodnogospodarski sustav.....	53
3.5.3.1.	Vodoopskrba	53
3.5.3.2.	Odvodnja	54
3.5.3.3.	Uređenje vodotoka i voda	54
3.6.	Postupanje s otpadom.....	55
3.7.	Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš.....	55
3.7.1.	Zaštita voda	56
3.7.2.	Zaštita od buke	56
3.7.3.	Zaštita od požara	56
3.7.4.	Zaštita tla.....	57
3.7.5.	Zaštita zraka	57
3.7.6.	Zaštita životinja	57

I OBRAZLOŽENJE

UVOD

Elaborat nacrtu prijedloga plana izrađen je na osnovi ugovora broj 2/73-2001. sklopljenog između općine Petrijanec i Urbanističkog zavoda grada Zagreba d.o.o., 2001. godine.

Metodologija izrade i sadržaj plana usklađeni su s Pravilnikom o sadržajima, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova¹.

Zakonom o prostornom uređenju² je određena obaveza donošenja Prostornih planova uređenja općine.

Izrada plana predviđena je u Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Petrijanec³.

U radu su bili korišteni podaci prostornog plana županije i njegovih separatnih studija. Tijekom rada se surađivalo s predstavnicima komunalnih poduzeća u pogledu razvoja komunalne infrastrukture te s predstavnicima drugih službi od značaja za prostorni razvoj općine.

1. POLAZIŠTA

Cilj izrade plana je sagledavanje cjelovitog prostornog razvoja područja općine Petrijanec te valorizacija prostora uz omogućavanje daljnjeg razvoja u prostoru.

Prostorno gledajući područje općine ima tri specifične cjeline. To su:

- prostori između Drave i dovodnog kanala HE Varaždin, sa očuvanim prirodnim krajolikom,
- linearni niz naselja (Strmec Podravski, Družbinec, Petrijanec i Majerje) od granice s općinom Cestica do granice s općinom Sračinec.
- ravničasti poljoprivredni prostor sa izdvojenim područjima naselja (Nova Ves Petrijanečka i Zelendvor, sa farmama i šumarcima).

Cilj plana je stvoriti uvjete za unapređenje stanja u prostoru kroz vrijeme, vodeći računa o gospodarskim i zakonskim okvirima te uvjetima koji utječu na razvoj, a ovise o županiji i državi. Sve specifične elemente kvalitete prostora (a najvažniji su spomenuti priobalje rijeke, šume, poljoprivredna područja, farme i naselja) planom će se očuvati, a istovremeno omogućiti daljnji racionalni razvoj svih naselja.

Prostorni plan treba biti poticajan i usmjeravajući, te dovoljno fleksibilan da omogući raznovrsne scenarije prostornog razvoja.

Za područje općine do sada je bio na snazi Prostorni plan (bivše) općine Varaždin.

Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru su detaljno obradili problematiku stanja i ciljeva razvoja općine.

Područje obuhvata prostornog plana obuhvaća čitavo područje općine čija površina iznosi cca 47,98 km².

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj⁴ općina Petrijanec sa sjedištem u naselju Petrijanec je u okviru Varaždinske županije.

¹ NN 106/98., 39/04., 45/04., 163/04.

² NN 30/94., 68/98., 35/99., 61/2000., 32/2002.

³ Službeni vjesnik Varaždinske županije 5/2001.

⁴ NN RH 86/06, 125/06, 16/07

Prema popisu stanovništva iz 1991. na području općine živjelo je 5216 stanovnika, a 2001. godine ih je bilo 4994 stanovnika.

Planom se želi svakom od 7 naselja: *Donje Vratno - dio, Družbinec, Majerje, Nova Ves Petrijanečka, Petrijanec, Strmec Podravski i Zelendvor* omogućiti kvalitetan daljnji prostorni razvitak. Pri tom su korišteni podaci o iskustvima u gradnji na dosadašnjim građevinskim područjima, a posebno oni u pogledu očuvanja tradicionalnog načina života.

Preispitane su racionalne dubine građevinskih područja, ali i potrebe za osiguranjem novih građevnih čestica u svakom od naselja.

Posebno je vođeno računa o raznovrsnoj tipologiji naselja u pojedinim dijelovima općine, a napose razlikovanje onih linearnog oblika, međusobno spojnih a odnos na ona što predstavljaju samostalne prostorne cjeline.

Lokacije farmi su, kao jedno od obilježja općine, u planu respektirane kao prostori sa posebnim uvjetima razvoja.

Fazanerija Zelendvor, istoimeni parkovi i šumski prostor uz samo naselje su posebnosti ne samo općine već i šireg prostora.

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja općine Petrijanec u odnosu na prostor i sustave županije i države

Položaj općine u Varaždinskoj županiji je specifičan. Općina je u blizini grada Varaždina, uz granicu na rijeci Dravi sa Republikom Slovenijom. No nema graničnih prijelaza. U prometnom smislu je povoljna mogućnost povezivanja s drugim, dijelovima županije, kako sa onima u zapadnom tako i sa onima u njenom središnjem dijelu.

Položaj u plodnoj ravnici doline rijeke Drave daje općini posebnost jedne od rijetkih posvenizinskih uz mogućnost intenzivnog korištenja poljoprivrednog zemljišta, ali i šuma i livada uz rijeku Dravu između dvije hidroelektrane.

U okviru države općina se izdvaja po nekoliko obilježja. Sa svoje sjeverne strane graniči s Republikom Slovenijom. Na području općine se nalazi i dio Ormoškog jezera sa branom, koje je akumulacija HE Varaždin. To je dio sustava dravskih hidroelektrana.

Prometni položaj općine u županiji, iako je smještena u pograničnom dijelu države, dosta je povoljan. Kroz nju prolazi jedan od ključnih cestovnih prometnih pravaca – državna cesta D2: GP Dubrava Križovljanska (granica Republike Slovenije) – Varaždin – Virovitica – Našice – Osijek – Vukovar – Ilok (granica Srbije i Crne Gore). Na njoj se bilježi veliki intenzitet prometa - 4212 vozila/dan (1996. g.).⁵

- Županijske ceste⁶ imaju ulogu kvalitetno povezati područje Županije i omogućiti priključak na mrežu državnih cesta. To su:

- Ž 2036: od Ž 2029 - Strmec Podravski - Družbinec do D2,
- Ž 2046: od Majerja (D2) - do N. Vesi Petrijanečke (Ž 2101)
- Ž 2101: od Lepoglave (D 508) - Bedenec - Jerovec - Donje Ladanje - N. Ves Petrijanečka - do Varaždina (D 35)
- Ž 2029: prolazi uz rub općine, od graničnog prijelaza Otok Virje (granica Republike Slovenije) - Vratno Otok - Vinica - Biljevec do D 35.
- Lokalne ceste (imaju ulogu u povezivanju pojedinih dijelova Općine) su:

⁵ Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, NN br. 139/99

⁶ Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, NN br. 79/99, 111/00, 98/01, 143/02 i 153/02

- L25031: Komar - Družbinec - Ž 2036,
- L25034: Vinica (Ž 2029) - Petrijanec - D2
- L25035: Petrijanec D2 - Zelendvor - Ž 2101 i
- L25175: Strmec Podravski (Ž 2036) - D2.

Iako se nalazi u pograničnom dijelu Republike, na području općine Petrijanec ne postoji niti jedan granični prijelaz prema Republici Sloveniji. To je posljedica uspostavljenih cestovnih prometnih tokova te prirodnih (korito rijeke Drave) i umjetno stvorenih (kanal HE "Varaždin") barijera u prostoru.

Drugih vidova prometnog infrastrukturnog sustava (željeznički prijevoz, zračni prijevoz, riječni prijevoz) na prostoru Općine nema.

Posebnost općine Petrijanec naglašava očuvani lijep prirodni krajolik duž rijeke Drave između akumulacije HE Varaždin – Ormoškog jezera na zapadu sve, do istočne granice općine. Radi očuvanja posebnosti i zaštite prirode u pograničnom području pokrenuta je inicijativa za proglašenjem posebnog ornitološkog rezervata na području šuma i dravskih rukavaca uz jezero. Prostori uz rijeku Dravu, sa brojnim rukavcima, šumama, livadama i njivama, a bez naselja prostiru se u području širine 3, a duljine 8 km

U odnosu na ostale dijelove županije posebnost naglašavaju objekti dvorca Zelendvor, grobna kapela obitelji Bombelles te drugi vrijedni kulturno-povijesni spomenici.

Mreža naselja svojim položajem i oblikom dio je specifičnosti područja paralelnog toka rijeke Drave. Naselja *Družbinec*, *Petrijanec* i *Majerje* formirala su gotovo kontinuirani izgrađen potez pretežno duž državne ceste D2. Povijesno gledano, to je bio logičan razvoj na rubu plodne ravnice duž glavne komunikacije. On se nastavlja preko Sračinca do Hrašćice, na području Grada Varaždina.

Naselja *Strmec Podravski*, *Zelendvor* i *Nova Ves Petrijanečka* pripadaju tipologiji pojedinačnih naselja karakterističnih za poljoprivrednu ravnicu

Općina je dobro povezana sa susjednim općinama. To su općine Cestica, Vinica i Maruševac, Vidovec i Sračinec.

Tablica 1. daje prikaz osnovnih podataka o općini u odnosu na županiju.

Tablica 1. PODACI O OPĆINI PETRIJANEC U ODNOSU NA VARAŽDINSKU ŽUPANIJU

	Površina km ²	Stanovnici			Stanovi			Kućanstva			Gustoća st/km ² 2001.
		1981. broj	1991. broj	2001. broj	1981. broj	1991. Broj	2001. broj	1981. broj	1991. broj	2001. broj	
Varaždinska županija	1261,29	182759	186927	184769	184769	51452	59951	59951	52845	56095	146,5
Općina Petrijanec	47,98	4954	5216	4994	1132	1276	1259	1218	1300	1238	104,1
%	3,80	2,65	2,78	2,70	2,20	2,24	2,10	2,30	2,29	2,20	-

Općina Petrijanec jedna je od 22 općine i 6 gradova koje formiraju Varaždinsku županiju.

Naselje Vratno se nakon popisa 1991. podijelilo u dva naselja. Zato se u nastavku kod podataka popisa iz 2001. spominje naselje Vratno dio.

Godine 1991. je u općini živjelo 5216 stanovnika, što je bilo 2,78% broja stanovnika županije, a 2001. godine ih je bilo 4994 ili 2,7%. Godine 1991. u 1276 stanova živjelo je 1300 kućanstava (2,24% u odnosu na podatke za županiju), a 2001. g. je u 1259 stanova živjelo 1238 kućanstava (2,20% u odnosu na županiju).

Prosječni broj članova kućanstva je 2001. g. u općini 4,03, dok je u županiji nešto manji i iznosi 3,29.

Prosječan je broj kućanstava po jednom stanu 2001. g. je 0,98 jer je u općini iskazan višak od 21 stan. Istovremeno je u županiji 2001. g. u 1 stanu živjelo također manje od 1 kućanstva (0,94), a zabilježen je višak od 3856 stanova u odnosu na broj kućanstava.

Svojom površinom od 47,98 km² općina čini nešto manje od 4% (3,80) površine županije.

Gustoća od 104,1 st/km² je manja no u županiji (146,5), dok je prosjek za Republiku Hrvatsku 78,5 st/km².

S prosječnim brojem od 713 stanovnika po naselju, prosjek općine je veći od županijskog (618 st/naselju) i državnog (657 st/naselju).

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Površina, stanovnici, naselja

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, općina Petrijanec je definirana kao područje koje obuhvaća sljedećih 7 naselja: *Donje Vratno - dio, Družbinec, Majerje, Nova Ves Petrijanečka, Petrijanec, Strmec Podravski i Zelendvor.*

Po površini i po broju stanovnika je najveće naselje Petrijanec sa 1464 stanovnika (29,3% stanovnika općine na 28% teritorija). To je jedino naselje s više od tisuću stanovnika.

Od 500 do 1000 stanovnika ima četiri naselja. To su Družbinec (561), Majerje (779), Nova Ves Petrijanečka (981) i Strmec Podravski (701).

Između 200 i 500 stanovnika ima samo jedno naselje: Donje Vratno - dio (379).

Manje od 200 stanovnika imalo je naselje Zelendvor (129).

TABLICA 2. PODACI PO NASELJIMA U OPĆINI PETRIJANEC

Naselje		Površina		Stanovnici				Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi za povremeno stanovanje		Kućanstva				Gustoća naseljenosti	
				1971.	1981.	1991.	2001.	1981.	1991.	2001.	1991.	2001.	1981.	1991.		2001.	1991.	2001.
		km ²	%	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	broj	uk.br.	ppg**	broj	st/km ²	st/km ²
1	Donje Vratno- dio	1,43	2,98	316	446	540	379	83	117	25	26	0	134	120	73	65	377,6	265,0
2	Družbinec	7,36	15,34	551	592	566	561	126	130	143	0	0	127	130	122	137	76,9	76,2
3	Majerje	7,37	15,36	694	757	820	779	160	195	197	0	0	171	194	149	190	111,3	105,7
4	Nova Ves Petrijanečka	9,58	19,97	945	1071	987	981	245	218	231	2	2	259	241	200	233	103,0	102,4
5	Petrijanec	13,31	27,74	1452	1440	1593	1464	363	437	429	1	1	368	434	349	407	119,7	110,0
6	Strmec Podravski	7,65	15,94	682	648	710	701	155	179	197	0	1	159	181	151	170	92,8	91,6
7	Zelendvor*	1,28	2,67	113	-*	-*	129	-*	-*	37	-*	0	-*	-*	-*	36	-*	100,8
UKUPNO		47,98	100	4753	4954	5216	4994	1132	1276	1259	29	4	1218	1300	1044	1238	108,7	104,1

** kućanstva koja posjeduju poljoprivredno gospodarstvo

* Prema knjizi: M. Korenčić "Naselja i stanovništvo RH 1857-1971" postoje podaci o broju stanovnika do 1971. g. i tu je Zelendvor dio naselja Nova Ves Petrijanečka, a prema Prostornom planu Varaždinske županije naselje Zelendvor je 1999. god. (Službeni vjesnik Varaždinske županije 4/99) izdvojeno iz naselja Petrijanec.

Tablica 2. pokazuje kako je, uz iznimku dijela naselja Donje Vratno - dio te Zelendvora, površina naselja međusobno uravnotežena (15-20% površine općine), dok ova dva mala naselja zauzimaju svako manje od 3% površine. Sva naselja u tridesetogodišnjem razdoblju imaju relativno stabilan broj stanovnika. Veći je bio osamdesetih godina, a manji sedamdesetih i devedesetih.

Ukupna oscilacija broja stanovnika općine je oko 10% (najmanje 1977. g. kada je zabilježen broj od 4753, a najviše 1991. g. kada je u općini živjelo 5216 st.).

Broj stanova se nije bitno mijenjao, i iznosi oko 1260. Stanova za povremeno stanovanje praktički nema.

Broj kućanstava (1238) i broj stanova (1259) je uravnotežen.

TABLICA 3. BROJ STANOVNIKA PO NASELJIMA U ODNOSU NA VELIČINU

	Naselja s više od 1000 stanovnika	Naselja s 500-1000 stanovnika	Naselja s 200-500 stanovnika	Naselja manje od 200 stanovnika	Ukupno
Broj naselja	1	4	1	1	7
Broj stanovnika	1464	3022	379	129	4994
%	29,3	60,5	7,6	2,6	100

Iz tablice 3. vidljivo je da gotovo trideset posto stanovnika općine (29,3 %) živi u Petrijancu (iznad 1000 st.), a u naseljima s 500-1000 stanovnika živi 60% stanovnika.

U naseljima s manje od 500 stanovnika živi tek 10% stanovnika općine.

Osnovnu karakteristiku prostoru općine Petrijanec daje ravničasti čvrsti prostor dravske nizine i šumskog krajolika uz rijeku.

Specifičnost predstavlja odnos sklada prirodnog i kultiviranog krajolika u sjevernom dijelu općine, te kultiviranog krajolika i naselja, sa manjim enklavama šuma, na jugu.

Ovaj prostor bogat je spomenicima kulture, počevši od prapovijesnih nalazišta, ostataka starorimskih puteva, srednjovjekovnih gradina, do danas sačuvanih kurija, crkvi i kapela. Arheološka nalazišta nalaze se u *Petrijancu i Strmcu novom*. Brojna su zaštićena nepokretna kulturna dobra poput kapela u Družbincu, Novoj Vesi Petrijanečkoj, zatim župne crkve, župnog dvora te vijećnice i stare škole u Petrijancu, grobne kapele u Zelendvoru te pilovi u Donjem Vratnom, Petrijancu, Zelendvoru i Novoj Vesi. Kvalitetne gospodarske zgrade, ostale su na lokaciji nekadašnjeg dvorca u Zelendvoru. Kipci i primjeri ruralne arhitekture govore o očuvanim vrijednostima iz ranijih razdoblja. Svi su oni pozitivno utjecali na dosadašnji razvoj naselja.

Nekadašnja tvornica kao i tragovi tzv. Bombellesove pruge uskotračne željeznice ukazuju na gospodarsku i povijesno vrijednu razvojnu orijentaciju Petrijanca.

U općini je oko 1000 zaposlenih.

Proizvodni pogon "COM-PROM" iz Majerja, se bavi proizvodnjom rublja i zapošljava stotinjak radnika. Raznolika uslužna poduzeća se uglavnom baziraju na trgovini, servisima, ugostiteljstvu i sl. Stanovništvo Općine uglavnom je zaposleno u poduzećima na području Općine, ili u Varaždinu. Dio stanovništva bavi se poljoprivredom i stočarstvom.

Od sadržaja društvenog standarda u općini postoji osnovna škola u Petrijancu, s područnim školama u Strmcu Podravskom i Novoj Vesi Petrijanečkoj.

U Petrijancu je i dječja ustanova.

U sklopu Doma zdravlja Varaždin je zdravstvena stanica Petrijanec (opća praksa i stomatolog). U Petrijancu je i ljekarna te veterinarska stanica.

Sportski tereni i igrališta postoje u Petrijancu (nogomet, košarka, tenis i 2 dječja igrališta), Majerju (nogomet i dječje igralište), Družbincu (nogomet i dječje igralište), Strmcu Podravskom (nogomet i dječje igralište), Novoj Vesi Petrijanečkoj (nogomet i dječje igralište), te Zelendvoru (dječje igralište).

Društveni domovi s vatrogasnim spremištima su u Petrijancu, Majerju, Družbincu, Strmcu Podravskom i Novoj Vesi Petrijanečkoj, a u Zelendvoru su prostorije mjesnog odbora.

Upravni sadržaji su u Petrijancu (zgrada općinske uprave, matični ured).

Župna crkva je u Petrijancu.

Kapelice su u Majerju, Strmcu Podravskom i Novoj Vesi Petrijanečkoj.

Lovačko društvo djeluje na svom lovnom području, a ribolovno društvo koristi staro korito Drave i Ormoško jezero.

Lovačko društvo "Šljuka" i lovno-uzgojno i turističko-ugostiteljska tvrtka "Zelendvor" gospodari dvama lovištima.

Za kupanje se koristi obale Drave.

Na rijeci Dravi tvrtka "Vodogradnja" u sklopu radova regulacije i sanacije eksploatira šljunak i pijesak.

Uz lijevu obalu dovodnog kanala HE Varaždin su dva ribogojilišta.

Peradarske farme (5) su u južnom dijelu općine, a dvije manje su u sklopu naselja.

Povijesni razvoj

Arheološka istraživanja opisana 1880. g.⁷ pokazuju da je na lokaciji današnjeg Petrijanca bilo rimsko naselje. Pronađen je rimski novac, nakit, dio žrtvenika. Ovuda je prolazila rimska cesta iz Ptuja prema Osijeku.

Petrijanec se spominje od 1397. godine, kada je grof Herman Celjski u trgovištima Vinica i Petrijanec skupljao maltarinu.

Majerje i Družbinac se spominju 1398. kao sela koja spadaju u kaptolski posjed grada Vinice.

Župa Petrijanec je bila uspostavljena pa ukinuta bez pisanih tragova o godini, u 1637. g. je ponovno uspostavljena.

Godine 1808. je zabilježeno da osim Petrijanca župi pripadaju i Majerje, Nova Ves, Družbinac, Strmec, Komar grad, Gaj, Zelendvor i Banski Marof, a spominju se Mlinovi na Dravi, Ovčarnica i Kortuš.

Župna crkva Sv. Petra u Petrijancu je stradala u požaru 1776. g. te je današnja sagrađena 1796. g. U njoj su sačuvani drveni kipovi Sv. Petra i Pavla spašeni iz ranije crkve.

Do 1787. g. je uz crkvu bilo i groblje, s drvenim tornjem sa zvonom.

Zelendvor su većinom sagradili Draškovići početkom 18. st. Krajem istog stoljeća sagrađen je prizemni dvorac za upravitelja imanja. Marko Bombelles je centralnu građevinu u Zelendvoru preuredio u rafineriju alkohola.

Ona je 1949. g. srušena. Danas su preostali "hambari Franje Draškovića" i ostatak farme u nedalekom Kortušu.

Na mjestu stare grobne kapelice iz 1773. g. je Marko Bombelles 1802. g. sagradio današnju grobnu kapelu.

Komar grad se spominje kao imanje grofova celjskih. Pavlini su radi zaštite od Turaka podigli na njemu utvrdu sa zidovima i opkopima. Po komorama za čuvanje hrane cijelo je zdanje dobilo ime Komar grad.

Sredinom 18. st. nakon što su pavlini napustili ruševnu tvrđavu, Draškovići su uz nju sagradili kuriju za upravitelja dobra. Ona postoji i danas.

⁷ Šime Ljubić, Vjesnik arheološkog društva, str. 110.

Naselje Petrijanec nalazi se desetak kilometara sjeverozapadno od Varaždina i proteže se uz glavnu cestu koja od Varaždina vodi prema Ptuju. Centar sela smješten je na povišenom platou u dravskoj ravnici, što je nekad predstavljalo dobru zaštitu od poplava. Taj najstariji dio petrijanečkog naselja nalazi se oko crkve Sv. Petra te je povučen od glavne ceste pa danas predstavlja jedan od rijetkih seoskih trgova, na kojem je smještena župna crkva, župni dvor, općinska vijećnica, stara škola (koja je djelovala do 1955. godine) stara pošta (koja danas služi kao Zdravstvena stanica) te novoizgrađeno vatrogasno spremište sa dvoranom društvenog doma.

Pri arheološki nalazi u Petrijancu zabilježeni su već 1797. godine, prilikom popravka južnog dijela ceste. Nakon nalaza veće količine rimskog novca i nakita 1805. godine, Petrijancu je posvećena konkretnija pažnja arheologa. Kasnije brojni arheološki nalazi, što se od 1805. godine javljaju sve češće, a naročito nakon 2. svjetskog rata, uvjetovani pojačanom izgradnjom, upućivali su na ubikaciju jednog značajnog antičkog lokaliteta na području Petrijanca. Najopsežnija arheološka istraživanja područja naselja Petrijanec vršena su 1969. i 1970. godine.

Kao rezultat slučajnih nalaza i sustavnih arheoloških istraživanja, na području naselja su nađeni brojni pokretni i nepokretni nalazi koji pripadaju antičkom dobu i rimskoj kulturi, uglavnom razdoblju od 2. do 4. stoljeća poslije Krista.

Rimske ceste koje su prolazile kroz Podravinu i Hrvatskog Zagorje imale su svoje ishodište, ali i stjecište uglavnom u Ptuju. Glavni pravci su bili: *Poetovio – Mursa* i *Poetovio – Siscia*, tj. Ptuj – Osijek i Ptuj – Sisak. Oba pravca prolazila su kroz *mansio Aqua Viva*. Za točnu lokaciju gdje se u rimsko doba nalazilo to naselje postoje različita mišljenja. Obzirom na geografski položaj Petrijanca, na trasi rimske ceste, a na temelju udaljenosti pojedinih stanica registriranih u antičkim itinerarima, pojavila se već 1870. godine pretpostavka po kojoj se *mansio Aqua Viva* treba smjestiti u uže područje ili čak u samom Petrijancu. Međutim, zbog različito ubilježene udaljenosti postaje *Aqua Viva* od Ptuja u različitim itinerarima, lokacija postaje se smještala najčešće u okolini Petrijanca, kao na primjer u Vinici, Križovljanu, Varaždinu. Oko pretpostavke da se *Aqua Viva* nalazi u Petrijancu vodi se već dugo vremena polemika u arheološkoj literaturi, a tek će se budućim istraživanjima moći sa sigurnošću utvrditi da li se *mansio Aqua Viva* nalazio na području današnjeg Petrijanca.

Crkva Sv. Petra spominje se u vizitacijama 1334. godine, a župa Petrijanec spominje se 1637. godine. Izgradnja sadašnje crkve Sv. Petra i Pavla počela je u posljednjoj četvrtini 18. stoljeća, a crkva je posvećena 1822. godine. To je longitudinalna jednobrodna građevina, pravilno orijentirana, sa polukružno završenim svetištem koje je iste širine kao i brod. Kasnobaroknih je oblika, sa zanimljivim masivnim tornjem, koji u svom donjem dijelu ima obrambeni karakter, te vjerojatno pripada najstarijem dijelu crkve jer ga spominje već vizitacija iz 1646. godine. Crkva je skladno smještena na velikom trgu te čini urbanističku dominantu naselja Petrijanec.

Južno od crkve nalazi se kurija župnog dvora, jednokatna kasnobarokna građevina pravokutnog tlocrta sa klasicističkim elementima.

Zgrada stare škole je jednokatna klasicistička građevina, pravokutnog tlocrta, izgrađena 1868. godine, a donator je bila grofica Ferdinanda Bombelles.

Općinska vijećnica izgrađena je u drugoj polovici 18. stoljeća. To je niska prizemnica, izgrađena od kamena lomljenca, s tipičnim unutarnjim rasporedom zagorske brvnare.

Po uzoru na varaždinsku vijećnicu, u 19. stoljeću je iznad glavnog ulaza u vijećnicu dozidan toranj. Za izgradnju tornja nisu bili pojačani temelji te je, uz dotrajalost materijala, to bio jedan od uzroka urušenja tornja 1960. godine. Specifično oblikovanje vijećnice čine ju, još od doba njene gradnje, jedinstvenom i različitom od svih seoskih općinskih zgrada.

Na uglu Nazorove ulice i Trga sv. Petra (V. Nazora 106) nalazi se jedan od značajnijih primjera tradicijske kuće. To je prostrana, prizemna uglovnica, izgrađena 1868. godine, od istih graditelja koji su gradili i staru školu.

Bombellesova ostava i nekadašnja Batthyany-eva zgrada su najznačajniji stariji gospodarski objekti u Petrijancu⁸.

Od zaštićene graditeljske baštine i javne plastike na području Općine Petrijanec nalaze se: u Petrijancu

- župna crkva sv. Petra – smještena je u najstarijem, centralnom dijelu naselja, uz zapadni rub zelene površine, na Trgu svetog Petra. Na tom je mjestu bila stara župna crkva (spominje se u vizitacijama 1638. g.). Veliki požar 1776. g. uništio je veći dio crkve (osim bočne kapele), nakon čega je izgrađena nova koja je bila posvećena 1822. g. To je kasnobarokna građevina jednostavne vanjštine i skromne unutrašnjosti. Ograđena je zidanim ogradom, čiji je južni dio, na žalost nedavno uklonjen. Zajedno s ostalim građevinama na trgu čini važan urbanistički akcent centralnog dijela naselja, ali i šire okolice.
- građevina župnog dvora – nalazi se u blizini crkve s jugozapadne strane. Stara zgrada izgorjela je 1796. g. a današnja je podignuta 1800. godine. Visoka katnica značajnih dimenzija i jednostavne vanjštine s pet prozorskih osi na ulicu.
U tijeku je izrada novog Rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, kojim će, zajedničkim rješenjem biti obuhvaćena župna crkva i kurija župnog dvora, kao i njihova neposredna okolina.
U neposrednoj blizini župnog dvora, praktički u njegovom dvorištu, postavljen je visoki antenski stup koji je ugrozio neposredni okoliš zaštićenih povijesnih građevina, devastirao širi prostor centra naselja te uništio vizure iz većih udaljenosti na crkveni toranj u centru naselja.
- stara vijećnica – smještena na sredini Trga svetog Petra istočno od župnog dvora. Izgrađena je u drugoj polovici 18. st. To je niska prizemnica građena od kamena kojoj je u 19. st. dozidan dvokatni toranj po uzoru na varaždinsku vijećnicu, a koji se srušio 1960. g. Krajem 20.st. građevina je temeljito obnovljena.
- zgrada stare škole – ova visoka katnica smještena je istočno od vijećnice, na Trgu sv. Petra. Izgrađena je 1868. g. u neoklasicističkom stilu. Dužim, zapadnim pročeljem sa sedam prozorskih osi u prizemlju okrenuta je prema trgu. Središnji dio zapadnog pročelja blago je rizalito istaknut.
- pil.sv. Florijana – smješten je u samom središtu Petrijanca, na južnom rubu Trga sv. Petra. Podigli su ga mještani 1832. g. Skulptura sv. Florijana smještena je na visokom stupu. Gornji dio stupa odijeljen vijencem, ukrašen je plitkim nišama s reljefima svetaca, djelomično oštećenim. Prilikom nestručne obnove krajem 20.st. nanosena je neprimjerena boja marmorizacijom.
- pil. sv. Jurja – ovaj izuzetno vrijedan barokni pil sv. Jurja na konju kako ubija zmaja izrađen je 1764. g. Smješten je na blagom zavoju u jugozapadnom dijelu naselja, uz cestu za D. Vratno. Široka baza bogato je ukrašena baroknim ukrasima i reljefima. Pil je zaštićen drvenom nadstrešnicom pokrivenom limom.
- pil Krista Premišljevača – vrlo lijepi barokni pil podignut je 1732. g., a nalazi se malo izvan naselja, uz sjeverni rub ceste za D. Vratno. Gornji dio stupa – baze ukrašen je nišama sa svetačkim skulpturama. Okružen oranicama predstavlja akcenat u prostoru.

⁸ izvor: Povijest župe Petrijanec (rukopis), Ivan Košić, svećenik.

u Družbincu

- kapelica sv. Marije – smještena je na izlazu iz naselja uz cestu za Strmec Podravski. Godine 1867. podigli su ju mještani u znak zahvalnosti što su ostali pošteđeni kolere koja je poharala susjednu župu. Ulaz u kapelicu je s istočne strane, od Družbinca. Iznad ulaza je godina izgradnje i reljef kerunina, a začeljna strana tlocrtno je polukružna. Kapelica je markirana s dva bjelogorična stabla.

u Majerju

- Pil Umornog Krista – smješten je uz cestu u istočnom dijelu sela. Nastao je krajem 19.st. u polju, a danas je okružen kućama. natkriven je limenim krovicom.

u Novoj Vesi Petrijanečkoj

- kapela sv. Katarine – smještena na dominantnom položaju u centru naselja. U vizitacijama se spominje 1649. g., a 1777. g. je temeljito obnovljena. Uz glavno pročelje je visoki zvonik. Kapela je omeđena zidanom ogradom, uz čiji ulaz raste lipa stara preko 350 godina. Predstavlja sakralno-spomenički centar naselja.
- pil. sv. Florijana – spomen ploču s kamenom skulpturom sv. Florijana podiglo je Dobrovoljno vatrogasno društvo 1924. g. Smješten je na prostoru nekadašnjeg školskog voćnjaka južno od kapele.

u Zelendvoru

- grobna kapela obitelji Bombelles – zaštićena je zajedno s neposrednom okolinom uključujući biljne nasade. Bila je u sastavu značajnog dvorskog kompleksa iz 17. st., u vlasništvu grofova Nadasdy, Drašković i Bombelles. U 19. st. se obnavlja u duhu historicizma te postaje mauzolej obitelji Bombelles koji je danas jedini cjelovito očuvani dio nekad velikog kompleksa.
- podnožje pila iz 1772. g. – smješten je južno od naselja na raskrižju za N. Ves Petrijanečku. Rješenjem o zaštiti obuhvaćen je kompletni pil čiji je gornji dio sa skulpturom Umornog Krista, vjerojatno pohranjen u kapeli ž. crkve u Petrijancu.

Evidentirana graditeljska baština i javna plastika:

Petrijanec

- kapela Svete Obitelji – 1906. g. dao ju je podići mještanin Petrijanca Franjo Ivančić. Smještena je u istočnom dijelu naselja uz glavnu cestu na raskrižju. Začeljna strana kapele tlocrtno je trokutastog završetka, a uz ulazno pročelje podignut je zvonik skladnih proporcija.
- raspelo iz 1913. g. – smješteno je u polju južno od naselja (cca 500 m zapadno od fazanerije), neposredno uz rub šumaraka. Za razliku od jednostavnog betonskog križa, baza je ukrašena neostilskim elementima s reljefima Marije i kerubina. Oko raspela su ostaci nekada lijepe ograde.
- tvornica žeste – proizvodnja špirita i alkoholnog octa ovdje je radila od početka do druge polovice 20. st. Tijekom vremena više je puta dograđivana i obnovljena čime je bitno izmijenjena izvorna arhitektura i oblikovanje. Danas je u njoj tvornica stočne hrane.

Družbinec

- kapelica Presvetog Trojstva – smještena je u sjevernom dijelu sela, u blizini raskrižja za Komar. Podigli su ju mještani 1924. g. Skulpturu Presvetog Trojstva kao i zidne slike izradio je lokalni majstor Josip Sukačić.
- kameno raspelo – podignuto je 1914. g. u južnom dijelu naselja na raskrižju s cestom prema groblju u Petrijancu. krajem 20. st. temeljito je obnovljeno.

Komar

- zgrada majura – nekada je bila sastavni dio kompleksa vlastelinstva od nekoliko kuća čiji su vlasnici bili grofovi Draškovići i Bombellesi. Kao zgrada šumarije građena je vjerojatno u 2/2 19. st., s trijemom od pet lučnih otvora na južnoj strani koja je do danas preživjela razne pregradnje.

Zelendvor

- gospodarska zgrada – velika katna građevina s arkadurom u prizemlju koja je bila u sastavu dvorskog kompleksa. Smještena je sjeverno od grobne kapele, a impozantnih dimenzija dominira prostorom. Građena je vjerojatno na prijelazu 17/18 st.

Majerje

- kapela Srca Isusova – sagrađena je 1919. g. u središnjem dijelu sela. Današnji masivni zvonik ispred glavnog pročelja sagrađena je 1924. g. Krajem 20. st. temeljito je obnovljena. Smještena je na raskrižju u blagom zavoju. Glavno pročelje postavljeno je gotovo u osi glavne ceste, tako da se u prilazu iz Petrijanca uočava iz većih udaljenosti, pa predstavlja važan urbanistički akcent.

Nova Ves Petrijanečka

- kameno raspelo – smješteno je na raskrižju usred naselja. Kamena baza i križ potječu iz početka 20. st., dok je Krist recentne izvedbe.
- tzv. Gaždićevo kameno raspelo – smješteno je na raskrižju istočno od škole. U spomen sinu vojniku ovo raspelo su 1916. g. podigli roditelji.
- kameno raspelo iz 1900. g. – nalazi se u poju oko 1,5 km južno od naselja, na raskrižju poljskih puteva. To je jednostavno raspelo rustične izvedbe, usred polja markirano s dva stabla.

Zaštićena i evidentirana arheološka baština na području Općine Petrijanec:

Naselje Petrijanec zaštićeno je kao povijesno i arheološka cjelina.

Granice cjeline označene su u grafičkom dijelu plana, na listovima u mjerilu 1:25000 i 1:5000.

Šire područje naselja Petrijanec potrebno je označeno kao arheološki lokalitet. Unutar građevinskih područja naselja koja se nalaze izvan označene arheološke zone, ukoliko se prilikom bilo kakvih radova u zemlji naiđe na arheološke nalaze, potrebno je odmah prekinuti radove i obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

U Prostornom planu Varaždinske županije planirani koridor podravske magistrale prelazi upravo preko arheološkog lokaliteta Stari Komar (V1). Ako će se ova varijanta trase ceste realizirati, u provedbenim odrednicama ovog Plana potrebno je kao uvjet propisati istraživanje navedenog lokaliteta prije izrade tehničke dokumentacije za spomenutu trasu ceste.

Kao zasebna površina predviđena je izdvojena industrijska zona u naselju Petrijanec.

Nakon analize terena i dostavljene planske dokumentacije, predlažemo da se unutar općine pokuša pronaći povoljnija lokacija za planiranu zonu dalje od označene arheološke zone. Osim toga, kroz ovu planiranu industrijsku zonu prolazi trasa dalekovoda.

Osim navedenih kulturnih dobara, potrebno evidentirana je sljedeća tradicijska arhitektura na području općine Petrijanec.

Evidentirana tradicijska arhitektura:

Petrijanec

- zgrada stare pošte – prizemnica većih tlocrtnih dimenzija smještena na Trgu sv. Petra sjeverno od crkve. Pošta je ovdje bila do 1951. g., a danas je ambulanta. Ulično pročelje ima 6 prozorskih osi i skromne dekoracije u žbuci.
- Trg sv. Petra br. 5 i 6 – jedne od najstarijih još očuvanih stambenih građevina u Petrijancu. To su male stambene prizemnice na istočnoj strani trga, zabatom okrenute trgu.
- Trg sv. Petra br. 7 – stambena prizemnica dužom osi okrenuta trgu. U gornjem dijelu zabatnog zida ima karakterističnu biforu. Recentnom obnovom uklonjeni su neki izvorni elementi na pročeljima. Zajedno sa susjednim kućama br. 5 i 6 tvori ambijentalni niz ruralnih građevina najstarijeg dijela naselja.
- nekoliko tradicijskih građevina u Ulici V. Nazora: kbr. 89, 99, 106, 157 te dvije kuće nasuprot tvornice žeste
- nekoliko skromnih stambenih prizemnica u sjevernom dijelu Dravske ulice, istočno od groblja u Petrijancu
- kuća na kbr. 3 na cesti za Družbinec

Družbinec

- niz tradicijskih građevina u središnjem, najstarijem dijelu naselja južno od kapelice Presvetog Trojstva koje su zabatom okrenute na ulicu

Strmec

- tradicijska kuća u glavnoj ulici u centru naselja kbr. 163

Komar

- tradicijska kuća na kbr. 50

Zelendvor

Bombellesova ulica kbr. 39 – lijepa prizemnica s istaknutim ulaznim dijelom i arkadnim lukovima na uličnom pročelju.

Prometna obilježja

Specifičan položaj Petrijanca kao pogranične općine te povoljna reljefna obilježja nizinskog dijela na desnoj obali rijeke Drave, imali su za posljedicu vrlo dobar razvoj cestovne mreže još od rimskih vremena. Osnovna prometnica je državna cesta D2, a povezuje prostore sjeveroistočnog dijela Republike Hrvatske s Republikom Slovenijom. Na nju su priključene sve županijske i lokalne ceste koje povezuju cio prostor područja općine.

Od značajnijih većih naselja najbliže je administrativno i upravno središte županije – grad Varaždin. Udaljenost od istočne granice Općine do središta Varaždina iznosi cca 7,5 km.

Razina opremljenosti vodovima komunalne infrastrukture je različita ovisi o razini dosadašnjih ulaganja u svaki pojedinačni sustav.

Odvodnja

Javni sustav odvodnje u općini ne postoji. Grade se individualne sabirne jame, često ne na način koji bi udovoljavao obavezama zaštite podzemnih slojeva od zagađivanja i onečišćavanja (neposredna infiltracija vode iz septičkih jama u podzemlje ili ispusti u otvorene kanale). Sve to dodatno otežava i činjenica da je gotovo cijelo područje Općine dio vodonosnog područja i zone sanitarne zaštite (zona III B) Varaždin i Vinokovšćak.

Vodoopskrba

Potrebe za pitkom vodom riješene su na cijelom području općine Petrijanec priključkom na Regionalni vodovod "Varaždin". Opskrbljenost prostora je vrlo dobra i prelazi obje razine⁹ opremljenosti (realna 81% i planska 90%).

Dva magistralna vodoopskrbna cjevovoda opskrbljuju Općinu. Cjevovod profila 300 mm u koridoru županijske ceste Ž 2101 transportira pitku vodu prema precrpnoj stanici PS "Ladanje" u općini Maruševac. Iz njega se snabdijeva naselje Nova Ves Petrijanečka te, preko cjevovoda profila ϕ 250 mm i precrpne stanice PS "Petrijanec", zapadni dio područja Općine.

Drugi vodoopskrbni cjevovod profila 200 mm položen je u koridoru državne ceste D2 i pitkom vodom opskrbljuje naselja uz tu cestu.

Od postrojenja za povećanje tlaka, u sustavu vodoopskrbnih cjevovoda postoji precrpna stanica PS "Petrijanec" koja je prvenstveno u funkciji sjeverozapadnog dijela Županije, a tek manjim dijelom opskrbe zapadnog dijela Općine.

Pored opskrbe pitkom vodom iz Regionalnog vodovoda "Varaždin", u nekim dijelovima Općine koristi se hidrofore.

U sustavu vodoopskrbe registrirani su nedostaci koji se odnose na kvalitetu pitke vode (povišena razina nitrata) i profila (nisu u cijelosti zadovoljeni uvjeti protupožarne zaštite) te stanja cjevovoda (povremena oštećenja).

Prema podacima¹⁰ za 1995. godinu u općini Petrijanec registrirana je sljedeća potrošnja pitke vode:

Naselje	Potrebne vode	
	m ³ /dan	l/s
Družbinec	67,90	0,79
Majerje	98,40	1,14
Nova Ves Petrijanečka	118,40	1,37
Petrijanec (i Zelendvor)	191,20	2,21
Strmec Podravski	85,20	0,99
Ukupno	561,10	6,50

Plinoopskrba

Izgrađena mreža plinoopskrbnih cjevovoda gotovo u cijelosti zadovoljava potrebe postojećeg stanovništva. Cijelo područje Općine dio je distributivnog područja Varaždin sjeverozapad spojenog na prsten oko grada Varaždina u Optujskoj ulici. Sustav prirodnim plinom opskrbljuju mjerno redukcijske stanice MRS Varaždin 1 i MRS Varaždin 2. Radni tlak unutar sustava je 3,0 bara.

Cijeli sustav priključen je na srednjetačni plinoopskrbni cjevovod (profil ϕ 160 mm) položen od istoka prema zapadu u koridoru državne ceste D2. U naselju Petrijanec, od odvojka za naselje Družbinec na zapad, sve do završetka u naselju Strmec Podravski, je profila ϕ 110 mm. Opskrbni plinovodi koji se od njega granaju profila su ϕ 110 mm, ϕ 90 mm ili ϕ 63 mm. Radni tlak (srednji) unutar sustava je 1–3 bara. Postrojenja za regulaciju tlaka na prostoru Općine nema.

⁹ Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske
Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, srpnja 1997.

¹⁰ Vodoopskrbni plan Varaždinske županije, AT Consult d.o.o., Varaždin 1998.

Telekomunikacije

U sustavu fiksnih telekomunikacija opremljenost prostora Općine postrojenjima i uređajima je dobra.

U funkciji su dva UPS-a (udaljeni pretplatnički stupanj) s ukupno 1152 raspoloživih priključaka. To su:

- UPS Petrijanec 896 priključaka
- UPS Nova Ves Petrijanečka 256 priključaka

Iskorištenost ovih kapaciteta je 948 priključaka ili oko 82%.

Na ISDN BRA priključke otpada 32 priključka od čega je zauzeto 9 ili oko 28%.

U funkciji je 10 javnih telefonskih govornica i sve imaju svoje pozivne brojeve.

Sveukupni kapacitet pristupne telekomunikacijske mreže je 2900 parica.

Područjem općine Petrijanec, osim korisničkih kabela pristupne mreže, položena su i dva svjetlovodna. Prvi, čija trasa prati desni nasip dovodnog kanala HE "Varaždin", ima prvenstveno međunarodni značaj. Drugi, s trasom koja s južne strane prati državnu cestu D2 na udaljenosti 180–600 m, a na koji su priključena oba postojeća telekomunikacijska postrojenja, ima međumjesni i međunarodni značaj.

Od postrojenja podsustava pokretnih telekomunikacija u funkciji je trenutno samo jedna bazna radijska stanica. Postavljena je u naselju Petrijanec.

Na prostoru Općine nema izgrađenih TV pretvarača.

Elektroopskrba

U sustavu elektroopskrbe napajanje električnom energijom osigurano je iz dva izvora:

- na istoku iz TS 35/10 kV Vinica i
- na zapadu iz TS 35/10 kV Varaždin II.

Od postrojenja za transformaciju napona na području Općine registrirano je ukupno 25 transformatorskih stanica (sve TS 10/0,4 kV s ukupno 4480 kVA instalirane snage) od čega je 16 (2890 kVA) priključeno na TS Vinica, a 9 (1590 kVA) na TS Varaždin II.

Transformatorska postrojenja su:

Družbinec	Nova Ves I
Družbinec II	Nova Ves II
Farma XIII	Nova Ves III
Farma XIV Zelengaj	Petrijanec I
Farma XV	Petrijanec II škola
Farma XVI	Petrijanec III
Farma XVII	Petrijanec IV
Farma XX	Strmec
Fazanerija	Strmec II
Gajec	Strmec Novi
Majerje	Varkom crpna
Majerje II	Zelendvor
Naselje Roma	

Područjem Općine sa duljinom od oko 7300 m položen je jedan visokonaponski 110 kV dalekovod koji povezuje TS Nedeljanec s Republikom Slovenijom te jedan srednjenaponski 35 kV na duljini cca 4800 m između TS Nedeljanec i TS Vinica. Postoji 20 km m srednjenaponskih 10 kV elektroenergetskih vodova od čega se 13794 m (cca 69%) odnosi na dalekovode, a 6205 m (cca 31%) na kabele. Ukupno 6650 m dalekovoda i 4835 m kabela priključeno je na TS Vinica, a 7144 m dalekovoda i 1370 m kabela na TS Varaždin II.

Vodno gospodarstvo

Svi vodotoci općine Petrijanec dio su slivnog¹¹ i vodnog¹² područja rijeke Drave. Drava izvire u Toblaškom polju (Pusterthal 1192 m n.m.) u Italiji uz granicu s Austrijom, a predstavlja međunarodnu (sjevernu) granicu prema Republici Sloveniji. Rijeka ima vrlo dobar hidropotencijal (znatan uzdužni pad, brzina toka i velike količine vode u energetski najkritičnijem ljetnom razdoblju), uz nju je izgrađeno više hidrocentrala, a korito je regulirano i osigurano različitim vodnim građevinama.

Najznačajnije vodne građevine na području općine su akumulacija Ormoško jezero, dovodni kanal za HE "Varaždin" te uz planirani protupoplavni nasip Družbinac – Petrijanec – Svibovec – Varaždin kojim će biti područje između kanala i Drave zaštićeno od plavljenja.

Drugih većih vodotoka nema, a od ostalih koji su od značaja za područje Općine registrirani su samo kanali: Stružer, Napušće, Družbinac i Butina.

Cijeli prostor općine Petrijanec predstavlja vodonosno područje. Sjeverni dio (sjeverno od dovodnog kanala za HE "Varaždin") te III B zona crpilišta Vinokovščak. Južni dio (južno od državne ceste D2) dio je zone (zona III B) sanitarne zaštite vodocrpilišta "Varaždin".

BRANA NA ORMOŠKOM JEZERU

Postupanje s otpadom

Komunalni otpad s područja Općine zbrinjava se prikupljanjem u plastične posude i odvozi dva puta mjesečno. Provode se i akcije prikupljanja glomaznog otpada. Divlja odlagališta smeća nastala u prirodnim i umjetnim depresijama na području Općine uglavnom se saniraju i zatvaraju, ali još je prisutno i odlaganje smeća na tim lokacijama. Aktivnostima za povećanje broja korisnika organiziranog odvoza te dosljednom primjenom odredbi Odluke o komunalnom redu nastoji se spriječiti nesavjesne pojedince u zagađivanju okoliša.

¹¹ Odluka o utvrđivanju slivnih područja, "Narodne novine" br. 20/96, 98/98, 5/99

¹² Odluka o utvrđivanju granica vodnih područja, "Narodne novine" br. 20/96, 98/98, 5/99

1.1.1.3. Groblja

Groblje postoji u *Petrijancu i Novoj Vesi Petrijanečkoj*.

1.1.2. Prostorno-razvojne i resursne značajke

S obzirom na prirodne potencijale i resurse, aktivnost stanovništva vezana je onima uz rad u tvrtkama Općine i Varaždina uz poljodjelstvo, ratarstvo i stočarstvo (farme) kao osnovne gospodarske djelatnosti.

Relativno ujednačeni prostorni razmještaj stanovništva te dobra međusobna povezanost naselja značajne su pogodnosti za uravnoteženi razvoj i ugodan život.

Glavni dosadašnji razvojni ciljevi temelje se na postojećim prirodnim potencijalima i dobrom geoprometnom položaju. Nedostaju odgovarajuće zone za gospodarske namjene.

Lociranjem manjih pogona prerađivačke industrije te razvojem male privrede omogućilo bi se, uz tradicionalnu poljoprivredu i dodatne djelatnosti za stanovništvo. To bi doprinijelo njihovu zadržavanju na području općine. Ocijenjeno je da bi za to bilo dobro formirati novu gospodarsku zonu u blizini građevinskog područja naselja Petrijanec.

Zahvaljujući kvaliteti poljoprivrednog zemljišta u gotovo svim naseljima nizinskog dijela općine, lokacija poljoprivrednih građevina je na građevnoj čestici kućanstava ili u njenom nastavku, a ne izdvojeno u prostoru. Iznimke su velike peradarske farme koke (4), te fazanerija. One su u južnom dijelu općine.

Očuvanje prirodne i graditeljske baštine kao sastavne komponente očuvanja ekološke ravnoteže, bitni su faktori valorizacije prostora općine. Tu se posebno ističu specifičnosti pridravskog krajolika te nizinskih poljoprivrednih zona. Sklad prirodnog i kultiviranog krajolika daju općini vrijedni potencijal za kvalitetan život.

Prometno-geografski položaj uz državnu granicu na Dravi te raznolikost i osobitost prostora daju mogućnosti daljnjeg prostornog razvoja zasnovanog na postojećim obilježjima, a napose vrijednostima.

Poljoprivredne površine

Poljoprivredne površine kao primarni razvojni resurs općine planom su valorizirane i zaštićene u najvećoj mogućoj mjeri. Najveći dio općine predstavljaju tzv. ostala obradiva poljoprivredna tla. To je cijeli prostor općine sve do pridravskih šuma.

Šume

Šume kao preduvjet očuvanja ekološke stabilnosti, ali i kao gospodarski i turistički resurs, planom se štite u svim dijelovima prostora.

Općina ima bogati šumski pokrov u priobalju rijeke Drave i u Zelendvoru.

Najzastupljenije su šume graba, hrasta kitnjaka i crne johe. Uz Dravu su pretežno državne šume gospodarske namjene.

Podravske šume su proglašene šumama posebne namjene.

Uz korito rijeke nalazi se šumski pojas gospodarske jedinice Varaždinskih podravskih šuma. U južnom dijelu Općine nalazi se kompleks šuma Zelendvor koje su gospodarske šume i njima upravlja poduzeće "Hrvatske šume", tj. Šumarija Varaždin.

Vodne površine

Od vodotoka je u općini najznačajnija rijeka Drava. Na području od uključivo dijela Ormuškog jezera do nešto prije Svibovca Podravskog dravski krajolik desne i veći dio lijeve obale uz rijeku pripada općini Petrijanec.

Na području općine rijeka teče u smjeru od ka istoku u prirodnom koritu (uz iznimku brane), Drave na području općine Petrijanec je oko 10 km.

Rukavci Drave su na desnoj obali vrlo izraženi. Rijeka je meandrirala stvarajući i prostore livada, sprudova, šuma i vodenih površina. To je prostor bogat životinjskim, naročito ptičjim i ribljim, te biljnim vrstama.

Podzemne vode

Praktički je cijeli prostor dio općine vodonosnik. To je aluvijalni šljunkoviti prostor. Granica vodocrpilišta "Varaždin" – vodozaštitna zona IIIB, određena Pravilnikom o zaštitnim mjerama i određivanju zona sanitarne zaštite crpilišta "Varaždin" regionalnog vodovoda "Varaždin"¹³, je i na području općine.

S obzirom na značaj pitke vode, a posebno ovog crpilišta, zaštita podzemnih voda je od velike važnosti.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Prostorni plan Varaždinske županije

Plan je donesen u svibnju 2000. g.¹⁴ kao prvi prostorni plan jedne od hrvatskih županija. Njime su određene sljedeće obveze za područje općine:

Kartografskim prikazom 1. Korištenje i namjena prostora je određena osnovna namjena i korištenje prostora.

- U sjevernom dijelu općine je prostor šuma označene zaštite uz Dravu.
- Šume između Petrijanca i Strmca su označene kao gospodarske šume isključivo osnovne namjene.
- Cijelo područje općine (osim šuma i naselja) je određeno u grupu ostala obradiva poljoprivredna tla.
- Od vodenih površina je u plan ucrtana rijeka Drava i Ormoško jezero, te dovodni kanal HE Varaždin.
- Od prometnih koridora je planom određena trasa nove državne brze ceste, tzv. Podravske magistrale, kao mogući i alternativni koridor sa naznakom raskrižje u dvije razine.
- Postojeće državne i županijske ceste su također označene.
- U plan je uz Zelendvor unesen i simbol za lovni turizam.

Prikazom 2. Infrastrukturni sustavi i mreže u planu su označeni:

- Pošta i telekomunikacije
 - Postojeća jedinica poštanske mreže u Petrijancu
 - Postojeća mjesna telefonska centrala u Petrijancu. Planirane su nove mjesne centrale u Strmcu Podravskom, Majerju i Novoj Vesi Petrijanečkoj.

¹³ Službeni vjesnik Varaždinske županije br. 7/95.

¹⁴ Službeni vjesnik Varaždinske županije 8/2000.

- Postojeći korisnički vodovi i kanali su ucrtani uz cestu D2, te uz dovodni kanal HE Varaždin.
- Kao planirani ucrtan korisnički vodovi Majerje – Nova Ves Petrijanečka te Strmec Podravski - Vratno.
- Korištenje voda
 - U prostoru između kanala i Drave označen je planirani vodozahvat – crpilište.
 - Označeni su kao postojeći magistralni i ostali važni vodoopskrbni cjevovodi oni duž ceste D2 do Petrijanca, a zatim dalje prema Vinici, te cjevovod od vodocrpilišta Varaždin preko Nove Vesi Petrijanečke, prema Ladanju.
 - Kao postojeći ostali vodoopskrbni cjevovodi označeni su tri. Jedan je od Petrijanca do Strmca Podravskog, drugi do Komara, a treći je spojni između Petrijanca i Nove Vesi Petrijanečke.

Cijevni transport plina

- Označeni su postojeći lokalni plinovodi duž ceste D2, Majerje - Nova Ves Petrijanečka, Petrijanec - Zelendvor, Petrijanec - Strmec, Petrijanec - Komar.
- Kao planirani lokalni plinovod označen je onaj od Strmca prema Gornjem Vratnom.

Elektroenergetika

- U plan je unesen dovodni kanal HE Varaždin.
- Označena je akumulacija za hidroelektranu (dio Ormuškog jezera na području općine Petrijanec).
- Označen je postojeći dalekovod 110 kV.

Na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja uređenja i zaštite prostora označeno je sljedeće:

- Zaštićeni dijelovi prirode:
 - Planirani posebni rezervat (ornitološki) uz Ormoško jezero,
- Graditeljska baština
 - Povijesna i arheološka cjelina naselja – Petrijanec.
 - Povijesni sklop i građevina civilne građevine u Petrijancu i Majerju, a sakralna građevina u Novoj Vesi Petrijanečkoj.
- Područja posebnih ograničenja u korištenju
 - Kao osobito vrijedan predio – prirodni krajobraz označeno je područje uz rijeku Dravu te šume uz Zelendvor.
 - Prostor uz Zelendvor je označen kao lovište.
 - Cijela općina je označena kao vodonosno područje, a dijelom kao III B zone Vinokovščak.
 - Drava je s postojećom trećom i propisanom drugom kvalitetom vode.
 - Za priobalje Drave je propisana obavezna izrada prostornog plana područja posebnih obilježja.

U tekstualnom dijelu - u polazištima je navedeno:

Prema sporazumu između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o pograničnom prometu i suradnji, u pograničnom području Varaždinske županije nalaze se sva naselja u općini Petrijanec.

Obilježja reljefa

Naplavne ravni i brežuljkasti krajevi najrašireniji su elementi reljefa. Najveća naplavna ravan je prostrano varaždinsko polje. Stvorena je radom rijeke Drave. Karakteristika ravni je da ima šljunkovitu podlogu velike debljine osobito u središnjem dijelu.

Varaždinska županija ima dobro razvijenu riječnu mrežu i značajnije je hidrografsko čvorište u Hrvatskoj. Glavni vodotok predstavlja rijeka Drava koja odvodnjava najveći dio prostora. Drava ima nivalni režim (maksimum vode u lipnju, a minimum u prosincu).

Klima

Klima je umjereno toplo-kišna klima, a općenita karakteristika te klime su topla ljeta. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi 10°C. Temperaturne prilike su najstabilnije ljeti, dok se u zimskim mjesecima više razlikuju.

Ukupne godišnje količine oborina rastu od nizinskih područja u dolini Drave prema gorskim dijelovima.

Gospodarstvo

Industrijska proizvodnja bilježi stalan pad od 1990. g. Bez razvoja industrije otežan je i razvoj poljoprivrede. Za poboljšanje i unapređenje stanja u gospodarstvu poduzima se niz aktivnosti kojima je cilj stvaranje uvjeta za rast materijalne proizvodnje i smanjenja broja nezaposlenih. U posljednje se vrijeme ulažu napor u oživljavanju malog poduzetništva.

Zone i lokacije za različite gospodarske djelatnosti planirane su i u općini Petrijanec.

Energetika

Hidropotencijal Drave iskorišten je izgradnjom hidrocentrala. Najveći dio područja dobiva električnu energiju od distributera "Elektra" iz Varaždina. Na području nema nalazišta prirodnog plina i nafte, ali je prilično razvijena opskrba plinom.

Turizam

Osnovne pravce i mogućnosti razvoja turizma određivali su i određuju: prirodno geografski i kulturno povijesni uvjeti, dosadašnji razvoj ugostiteljsko-turističke djelatnosti, dostignuta razina turističkog prometa i stanje turističke ponude. Prirodni uvjeti za razvoj turizma su: interesantna lovna područja s raznovrsnom divljači, povijesni spomenici, prisutnost voda tekućica, veći broj raznovrsnih i atraktivnih šumskih i predjela za sport i rekreaciju te prometno geografski položaj.

Jedna od mogućnosti za revitalizaciju kritičnih ruralnih područja je seoski turizam kojim bi se populacijski opustjela ili gospodarski nerazvijena i izolirana seoska područja mogla uključiti u suvremeni život.

Poljoprivreda

Najveći dio obradivih površina je u individualnom vlasništvu. Osnovno obilježje poljoprivrede je rascjepkanost – usitnjenost posjeda.

Prema geološkoj karti, poljoprivredna tla u nizinskom dijelu protežu se na riječnim nanosima – šljuncima i pijescima s primjesama gline te riječnim terasama – šljuncima s pijeskom te lećama i proslojcima prašine i gline.

Zemljište se može razvrstati u tri osnovne skupine a) zemljište pogodno za poljoprivredu, b) zemljište ograničeno pogodno za poljoprivredu, c) zemljište mješovite namjene – mozaik poljoprivrednog i degradiranog šumskog zemljišta isprepletenog s područjima za razvoj naselja.

Šumarstvo

Zastupljene su zajednice vrba, šume vrba i topola, šume crne i bijele topole, nizinske šume hrasta kitnjaka i običnog graba. Konstantno smanjenje šumskih površina, kao i veliki udio privatnih šuma ne pruža mogućnost za ozbiljniju proizvodnju drvne mase.

Vodni resursi

Glavni vodni resurs je rijeka Drava. Korištenje vode i vodnih resursa spada u najznačajnije komponente razvitaka. Prvenstveno je bitna uloga vodoopskrbe (potreba za pitkom i tehnološkom vodom) i hidropotencijala, a ne treba zanemariti i druge oblike gospodarskog korištenja.

Navodnjavanje i odvodnja

Iako su planirane, do danas još nema površina koje se navodnjavaju. Navodnjavanje će eventualno doći u obzir u kasnijim etapama uređenja i iskorištenja vodnih resursa, a u skladu sa specifičnim potrebama pojedinih zemljišta.

Eksploatacija mineralnih sirovina

Ležišta šljunka i pijeska vezana su uz aluvij Drave. U dolini rijeke Drave nataložene su velike količine šljunka i pijeska. Debljina šljunkovito pjeskovitog horizonta povećava se od zapada prema istoku. Šljunkoviti nanosi predstavljaju najveće rezerve nemetalne mineralne sirovine. Korištenje mineralnih sirovina ovisno je o potrebama tržišta, a proizvodnja ovisi o prirodnom potencijalu.

Komunalna infrastruktura

- Ceste

Stanje kvalitete cesta dijelom je jedva zadovoljavajuće. Posebno nezadovoljavajuća situacija je uzduž pograničnog područja s Republikom Slovenijom.

Poboljšanje stanja cestovne prometne infrastrukture, a posebno pograničnog područja spada u glavne prioritete.

Među ciljevima prostornog uređenja se navodi:

Vodnogospodarski sustav

Dravsko zaobalje je predviđeno kao sastavni dio rezervata potencijala podzemne pitke vode.

U cilju zaštite voda nužna je realizacija sljedećih ciljeva:

- sačuvati vode koje su čiste
- sanirati ili ukloniti zagađenja
- očuvati kvalitetu voda
- zaustaviti trend pogoršavanja kvalitete podzemnih i površinskih voda
- osigurati poboljšanje ekoloških funkcija vode
- ostvariti sukladan i postojan razvoj u kojem neće neracionalno korištenje prostora dovesti do pogoršanja kvalitete voda.

Racionalno korištenje prirodnih izvora

Potrebno je naglasiti nužnost veće zaštite rezervi pitke vode, očuvanja i zaštite krajobraza, te pojačanog vrednovanja zaštite Drave i pritoka.

U zaštiti krajobraza potrebno je:

- spriječiti neprikladnu poljoprivrednu obradu i usitnjavanje posjeda
- spriječiti nepotrebnu, ekonomski neopravdanu i neprimjerenu regulaciju vodotoka i nestanak tipičnih i doživljajno bogatih fluvijalnih lokaliteta
- spriječiti nestanak šumaraka i živica
- spriječiti daljnje smanjenje nizinskih šuma

gospodarenje mineralnim sirovinama definirati gospodarskom politikom

Osnovni ciljevi razvoja naselja su:

- poticati razvoj većih naselja i središta jedinica lokalne samouprave
- obnoviti povijesna središta naselja kao jedinih mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta
- poticati rješavanje problematike pograničnih područja i naselja u njima, te stvarati uvjete za očuvanje naseljenosti.

- Vodnogospodarstveni sustav

U sklopu vodnogospodarstvenog sustava nužno je razmatrati i prostore za eksploataciju šljunka. U tom smislu povoljne su mogućnosti iskorištenja aluvijalnog područja uz rijeku Dravu, ali na ograničenim i kontroliranim lokacijama za koje je nužno obaviti odgovarajuće istražne radove i izraditi studije utjecaja na podzemne, površinske vode i okoliš.

Sustav kanalizacije prioritetno treba uspostavljati i razvijati u gradovima, ali je nužno obzirom na potrebe zaštite prostora sustav kanalizacije uspostavljati i u naseljima unutar i na obodu vodocrpilišnih područja.

- Zbrinjavanje otpada

Pristup rješavanju otpada može biti sljedeći:

- da gradovi i općine osiguraju provođenje mjera zbrinjavanja komunalnog otpada, a Županija provođenje mjera zbrinjavanja tehnološki neopasnog otpada
- da se zajednički utvrdi strategija zbrinjavanja (komunalnog i bezopasnog tehnološkog) otpada koju bi prihvatili svi gradovi i općine i kao zajednički program je podržali i realizirali.

- Zaštita krajobraznih vrijednosti

Glavni je cilj očuvanje atraktivnih i vrijednih dijelova prirodne i graditeljske baštine, te ruralne i krajobrazne strukture kako bi se očuvao identitet Županije. Osnovni problemi s obzirom na namjenu i korištenje zemljišta, a iz kojih proizlaze i pojedinačni ciljevi na očuvanju identiteta su:

• Vode

Od prioritetnog je značenja zadržavanje prirodnog stanja na prostoru starog korita rijeke Drave. Cilj je očuvati ne samo vodotoke već i širi prostor uz njih.

• Šume

Cilj zaštite šume kao nositelja identiteta područja je da se šume kao sastavna i nezaobilazna slika krajolika očuvaju u najvećoj mjeri. Pri tom treba sačuvati šumske površine, šumarke i živice koji se prepliću s površinama druge namjene.

• Poljoprivredno zemljište

Visoka vrijednost prostora mora se sačuvati njegovanjem značajki tradicionalne obrade tla zadržavanjem izmjeničnih kultura (njive, travnjaci, voćnjaci, šume), zadržavanjem livada i pašnjaka.

• Oblikovanje i izgradnja naselja

Potrebno je voditi računa da se naselja ne šire uz prometnice, da se postojeći izgrađeni dio primjereno preoblikuje i da se racionalno iskoristi neizgrađeni dio.

Ruralni prostor je po svojoj vrijednosti od državnog značenja te je cilj da se spriječi njegova degradacija i da se propišu uvjeti gradnje s obzirom na konkretnu lokaciju i šire okruženje.

Oblikovanje naselja i građevina (lokacijom i arhitekturom) nužno je usklađivati s vrijednim tradicijama u graditeljstvu prostora. Potrebno je poticati razvoj tradicionalne arhitekture i ekološki održivih građevinskih tehnologija. Prepoznatljivost prostornog identiteta treba njegovati odmjerenim intervencijama u prostoru koje ne odudaraju od prirodnih i ambijentalnih obilježja. Treba stimulirati obnavljanje postojećih i ekološki vrijednih građevina graditeljske baštine, a naročito voditi brigu o očuvanju povijesnih jezgri, ali i atraktivnog okoliša.

Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno povijesnih cjelina

• Tekućice

Cijeli dravski tok i širi pojas rijeke predstavlja prirodni vodni krajolik. To je visokovrijedno i istovremeno vrlo osjetljivo područje te je vrlo važno zadržavanje prirodnog stanja na području starog korita rijeke Drave. Predlaže se izrada prostornog plana područja posebnih obilježja za šire područje rijeke Drave.

• Akumulacije

Ormoško jezero je planirano tretirati i očuvati kao ornitološki rezervat. Rubno postavljen kompleks šuma i livada Zelendvora već se koristi kao uzgojno-lovna zona.

• Šume

Osnovni cilj je očuvanje, zaštita i unapređenje šumskog fonda. Sve šume dravskog pojasa treba proglasiti šumom s posebnom namjenom. Ne smije se dozvoliti širenje poljoprivrednih površina na štetu šumskih.

• Tla

Cilj pedoeколоške obrade prostora je između ostalog da se već u postupku planiranja spriječi neracionalno ili neodgovarajuće korištenje najvrednijeg poljoprivrednog tla u druge svrhe. Pojedine površine treba iskorištavati za uzgoj onih kultura koje imaju predispozicije za odgovarajuća tla. U najnižim zaravnjenim položajima uz Dravu su tla pogodna za uzgoj povrtlarskih kultura. Na dolinskim aluvijalnim i postaluvijalnim područjima dio površina se nalaze pod oranicama, a dio su meliorirani travnjaci šume.

Planom prostornog uređenja je određeno:

• Naselja

Naseljima od 500-1000 stanovnika je potrebno omogućiti daljnji razvitak te se za njih predlaže rezerviranje prostora za proširenje. Naselja s manje od 500 stanovnika i naselja do 200 stanovnika pretežito se nalaze u mozaiku šumskih i poljoprivrednih površina. Već izgrađene i kultivirane površine potrebno je zadržati kao dio opće slike naselja ili predjela, ali u pravilu ne planirati proširenje naselja, te ograničiti namjenu.

• Infrastrukturni sustavi

Veliku pažnju treba posvetiti vođenju prometnih koridora tako da osiguraju dobro povezivanje, ali u isto vrijeme da što manje ugrožavaju vrijednost prostora.

• Šumska područja

Nizinske šume se više ne smiju smanjivati. Šumske površine bi bilo potrebno povećati i zaštitu proširiti.

Sustav središnjih naselja i razvojnih središta

• Gravitacijski odnosi i centralitet naselja

U IV grupu lokalnih središta ulaze sjedišta jedinica lokalne samouprave. Kružni prostori oko važnijih ili većih naselja predstavljaju postojeća ili potencijalna žarišta razvitka. Petrijanec spada u žarišta tipa Z4 ($r = 2,5$ km). Ima 4 naselja u kružnom području. Broj stanovnika je 2.979, zaposlenih je 909, broj poljoprivrednika 704 (551 aktivni).

Naselje koje dobiva obilježja karakteristična za manje podžarište je Nova Ves Petrijanečka.

• Postupanje s otpadom

Potrebno je težiti uspostavi koncepta zajedničkog zbrinjavanja otpada za sve gradove i općine. Taj koncept bi trebao sadržavati više oblike obrađivanja otpada i tek nakon toga odlaganja otpada koji se ne može iskoristiti. Općine i gradovi dužni su sanirati divlje deponije. Do iznalaženja konačnog rješenja sadašnje deponije mogu biti prikupljališta korisnog otpada. Ako prevlada opredjeljenje o zbrinjavanju otpada u vlastitoj sredini tada će te sredine morati osigurati sve zakonom propisane mjere kako bi njihove lokacije mogle postati legalne.

• Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

Vode

Vodonosniku je nužno osigurati maksimalnu zaštitu. Radi smanjenja prevelikih količina nitrata u pitkoj vodi poljoprivrednu proizvodnju treba prilagoditi uvjetima zaštite (naročito unutar zaštitnih zona vodocrpilišta, a posebno za vodocrpilište Varaždin). Treba započeti s rješavanjem odvodnje naselja za što bi trebalo izraditi cjelovitu studiju odvodnje (naročito za naselja na zaštitnim zonama vodocrpilišta Nova Ves Petrijanečka, Petrijanec).

Kako ne bi dolazilo do ugrožavanja ljudi i imovine ne smije se planirati izgradnja u potencijalno poplavnim područjima.

Šume

Prioritetna zadaća je očuvanje šumskog fonda. Poželjno je pošumljavanje sljedećih površina: najužih zaštitnih vodocrpilišnih zona, područja potencijalnih budućih vodocrpilišta, područja uz koridore brzih cesta i autocesta, nekvalitetnog poljoprivrednog zemljišta i predjela uz vodotoke.

Krajobraz

Na razini gradova i općina prilikom planiranja korištenja zemljišta prirodni krajobraz treba nastojati očuvati u potpunosti. Izvorni ruralni krajolik treba tretirati kao nositelja vrijednosti prostora i njegovog identiteta.

Ne preporuča se gradnja građevina uz prometnice i spajanje naselja. Uvjete gradnje treba propisati tako da nove građevine lokacijom i arhitekturom ne naruše fizionomiju krajolika, ne planirati gradnju na vizualno vrijednim i eksponiranim lokacijama i na kontaktu sa šumom i vodotocima.

1.1.3.2. Prostorni plan općine Varaždin¹⁵

Ovaj Prostorni plan i danas je važeći i koristi se u postupcima koje vode tijela državne uprave, s obzirom na to da detaljniji planovi za ovo područje ne postoje. Plan je izradio 1983. godine "PLAN" APZ Zagreb u suradnji s Institutom za prometne znanosti Zagreb, Geografskim odjelom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Republičkim zavodom za zaštitu prirode u Zagrebu i Institutom za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu.

Područje općine bilo je obuhvaćeno i Prostornim planom područja HE sistema "Drava" iz 1982. godine. Na temelju ovog plana koji je bio izrađen u Zavodu za urbanizam Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu realizirana je izgradnja hidroenergetskog sustava na rijeci Dravi. Ovaj plan prestao je važiti temeljem kasnijih zakonskih propisa jer nije sadržavao propisane elemente prema tadašnjem Zakonu.

Značajni planirani prometni pravac istok-zapad je "Podravska magistrala" koja povezuje Varaždin s Mariborom, odnosno s Koprivnicom i Osijekom.

¹⁵ Službeni vjesnik općine Varaždin 4/83, 10/83, 14/86, 10/88, 8/91 i 7/92
te Službeni vjesnik Županije varaždinske 10/95.

Prema Prostornom planu osnovni model prostornog razvoja izražen je primarnom osovinom koja povezuje Varaždin – Vidovec – Vinicu.

Daljnje mogućnosti razvoja u prostoru ukazuju se na linijama međusobnog povezivanja lokalnih centara Cestice i Petrijanca (pravac sekundarnog razvoja nižeg ranga).

Naselje Petrijanec izdvojeno je kao centralno naselje nižeg ranga u gravitacijskoj zoni Varaždina. U tom su smislu određene smjernice za centralne funkcije u gravitacijskom području.

U planu je naglašen razvoj hidroenergetskog sustava na rijeci Dravi i sustava dalekovoda te razvoj magistralnog plinovoda kao i razvoj integralnog sustava regionalnog vodovoda.

Predviđen je dinamičniji privredni razvoj i strukturne promjene s obzirom na prirodne uvjete i resurse (zemljište i vodni resursi). Težište je stavljeno na intenziviranje dinamičnijeg rasta poljoprivredne proizvodnje na osnovi prirodnih uvjeta, dosadašnje tradicije, razvojne orijentacije, te proizvodnih, materijalnih i ljudskih potencijala.

Navedeno je da se zemljište može koristiti i kao sirovina za proizvodnju građevinskog materijala (zalihe šljunka uz Dravu).

U zaštiti prostora posebno je izdvojena zaštita voda i vodonosnih slojeva kao strateške sirovine i osnovnog preduvjeta privrednog razvoja i kvalitete života.

U pogledu razvoja turizma planirani su: tranzitni, lovni i izletničko-rekreacijski turizam, za što je navedeno da bi bilo nužno izvršiti daljnja istraživanja i ulaganja. U tom smislu trebalo je ispitati mogućnosti uređenja i korištenja postojećih povijesnih lokacija ili njihovih dijelova u turističko-ugostiteljske svrhe, te mogućnost uređenja turističkog i ugostiteljskog korištenja pojedinih lokaliteta koji daju indikacije u tom smislu.

Iako u dosadašnjem razvoju nije došlo do znatnijeg narušavanja ekosistema i životne okoline čovjeka, ustanovljeno je da određeni problemi mogu proizaći zbog realizacije većih zahvata (u vodoprivredi i energetici) ukoliko se pravovremeno ne sagledaju moguće nepovoljne posljedice tih zahvata.

Prostornim planom bivše općine Varaždin pretpostavljen je budući razvoj pojedinih naselja u prostoru te dinamika stambene izgradnje, a u skladu s time i građevinska područja.

Dinamika pretpostavljene buduće izgradnje je precijenjena, pa tako i potreba za osiguranjem novih površina za budući razvoj i izgradnju naselja.

Važećim planom za pojedina naselja određene su zone namjena unutar granica građevinskog područja:

1. prostor oko objekata društvenog i javnog značaja (društveni ili vatrogasni domovi, škole, vjerski objekti, objekti lokalne samouprave, trgovine, pošta, zdravstvene ustanove i sl.) definira se kao **zona centra**;
2. prostor namijenjen sportu i rekreaciji (sportska i dječja igrališta ili veće zelene površine unutar naselja – parkovi) definira se kao **zona zelenila, sporta i rekreacije**;
3. prostor uz servisne objekte i industrijske pogone i sl. definira se kao **zona industrije i servisa**. Moguće je odrediti zone koje bi omogućile poticaj razvoja manjeg i srednjeg gospodarstva i sličnih aktivnosti (buduća realizacija).

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Demografska kretanja su bitni element prostornog ali i cjelokupnog društvenog razvoja.

Općina Petrijanec spada u depopulacijsko područje broj stanovnika se kreće oko 5000.

Smanjenje broja stanovnika u svim naseljima je u razdoblju 1991-2001. godine. No u tridesetogodišnjem razdoblju se broj u svakom od naselja nije bitno mijenjao. Razlika su 50-100 stanovnika.

U odnosu na kretanje broja stanovnika u županiji gdje je pad broja stanovnika (u razdoblju 1981-2001) bio 1,2 % – općina Petrijanec odudara od prosjeka, jer je zabilježen povrat broja stanovnika 0,1%.

Gospodarski pokazatelji upućuju na to da bi se daljnji prostorni razvoj mogao skladnije razvijati. Osnova za to su dobar prometni položaj uz državnu cestu D2, inicijative za gradnju farmi i gospodarskih sadržaja u naseljima i van njih. Tome treba dodati zaposlene u Varaždinu (dnevni migranti) te one što se bave poljoprivredom.

U pogledu društvene infrastrukture također na gospodarski razvoj utječu postojeća i moguća nova radna mjesta.

Daljnji razvoj svih djelatnosti, a posebno očekivani značaj i gospodarskog razvoja trebali bi doprinijeti stvaranju kvalitetnog gospodarskog okvira za daljnji skladan prostorni razvoj cijele općine.

Sklad gospodarstva, društvenih djelatnosti, poljoprivrede, lovstva i rekreacije svojom raznolikošću upućuju na zaključak da općina ima preduvjete za bolji razvoj. Kada se tome dodaju obilježja očuvanog krajolika u priobalju Drave, dobar prostorni razmještaj naselja i stanovnika u njima, može se očekivati i održavanje pa i postupno povećanje broja stanovnika. Ocijenjeno je da bi u budućnosti moglo u općini živjeti oko 6000 stanovnika.

Općina ima povoljan zemljopisni položaj. Postojećim prometnim pravcima je dobro povezana sa susjednim i drugim prostorima u županiji.

Zadovoljavajući razvoj moguće je postići uspostavljanjem optimalnog odnosa između prirodnih, gospodarskih i društvenih potencijala iz čije procjene moraju proizaći stvarni i ostvarivi ciljevi demografske politike. Zadani ciljevi ne smiju biti sami sebi svrha, već moraju život u ostvariti po mjeri čovjeka. Poboljšanje komunikacija i komunalnog standarda prvi je korak koji će otvoriti sve daljnje procese u gospodarstvu i društvenim djelatnostima (uređenje cestovne mreže i poboljšanje povezanosti, rješenje odvodnje).

Gospodarskim procjenama ukazano je da bi bilo moguće dostići viši dohodak. Za to treba ostaviti nove gospodarske zone.

Moguće je poboljšati stanje u društvenim djelatnostima, što znači uređenje i opremanje postojećih školskih te gradnju zdravstvenih i predškolskih ustanova, uvođenje onih sadržaja koji ne postoje, a neophodni su, sanacija spomeničke baštine kao elementa turističke ponude.

U to spada:

Poticanjem i potporom pri otvaranju manjih obrtničkih radionica i mini-farmi, za što postoji interes (može se proširiti prosperitet u kojem Zelendvor ima vrlo uspješna iskustva). Također postoji interes za dalji razvoj lovnog turizma.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVITKA I UREĐENJA

Temeljni ciljevi prostornog razvitka proizlaze iz analiza dosadašnjega, zatim iz iskustva primjene dosadašnjeg Prostornog plana (bivše) općine Varaždin u dijelu što se odnosi na općinu Petrijanec, iz obaveza što proizlaze iz Prostornog plana Varaždinske županije, te onih iz Programa za unapređenje stanja u prostoru općine.

2.1. Ciljevi prostornog razvitka županijskog značaja

Prostornim planom županije su određeni ciljevi što se odnose na županiju te oni što za nju proizlaze iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Ciljevi prostornog razvoja Općine što se mogu okarakterizirati županijskim značajem su:

- Razvoj i unapređenje sustava naselja
- Poboljšanje uvjeta života uz očuvanje izvornih obilježja i prepoznatljivosti prostora.
- Zaštita rezervi pitke vode, očuvanje i zaštita krajobrazu, te pojačano vrednovanje zaštite Drave.

U zaštiti krajobrazu potrebno je:

- spriječiti neprikladnu gradnju stambenih građevina i vikend izgradnje,
- spriječiti neprikladnu poljoprivrednu obradu i usitnjavanje posjeda,
- spriječiti nepotrebnu, ekonomski neopravdanu i neprimjerenu regulaciju rijeke Drave i nestanak tipičnih i doživljajno bogatih fluvijalnih lokaliteta,
- spriječiti nestanak šumaraka i živica,
- spriječiti daljnje smanjenje površina nizinskih šuma.
- Zaštita okoliša koja će se zasnivati na načelima održivog razvoja,
- Poticanje naglašavanja prepoznatljivosti općine u odnosu na druge dijelove županije (priobalje Drave, Zelendvor, ...).

Jedan od ciljeva razvoja i unapređenja sustava cestovne mreže je i odgovarajuće povećanje gustoće mreže državnih cesta i na pravce koji trenutno nisu obuhvaćeni Odlukom o razvrstavanju cesta u državne ceste. To su:

- Nova državna brza cesta (Podravska magistrala) sa za općinu optimalnom trasom i priključkom.
- Današnju cestu D2 treba rekonstruirati omogućivši siguran život ljudi u naseljima kroz koji prolazi.

Značajnu brigu treba posvetiti unapređenju stanja na mreži županijskih i lokalnih cesta.

2.1.1. Razvoj naselja, posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Svih 7 naselja u općini su pretežno stambeno-poljoprivrednog obilježja.

- U naseljima je nužno poticati one mjere koje će ubrzati njihov razvoj, a naročito poboljšanje društvene infrastrukture (dječji vrtići, obrazovanje, zdravstvo, kultura, opskrba) i poboljšanje komunalnog standarda. Stvaranje uvjeta za ugodan život usklađen s okolicom osigurati će ostanak postojećih stanovnika te povećanje njihova broja. Treba stimulirati otvaranje radnih mjesta u svim oblicima djelatnosti koje ne ugrožavaju život ljudi u naseljima.
- Pri formiranju građevinskih područja treba, uvažavajući povijesnu prostornu matricu naselja, voditi računa o osiguranju prostora za razvoj stanovanja, ali i drugih sadržaja (radne zone, rekreacija i sport, groblja, javna namjena itd.). Pri tom treba sačuvati od gradnje sve šumske i najkvalitetnije poljoprivredne površine.

- Kod razvoja posebnih funkcija osnova će biti zona Zelendvora. Cilj je omogućiti razvoj turizma s osloncem na park i širu zonu lovišta.
- Za infrastrukturne sustave županijskog značaja nužno je osigurati koridore za sve magistralne vodove komunalne infrastrukture.
- Postojeće i u farmama izvan naselja treba omogućiti neometan razvoj uz provođenje mjera od štetnih međutjecaja.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Na području Općine znatne površine pokrivaju šume uz Dravu i poljoprivredno tlo. Njihovo očuvanje je jedan od najznačajnijih ciljeva plana.

Provodit će se tako da se najkvalitetnije od ovih prostora sačuva od gradnje, a krajolik uz Dravu posebno održava.

Racionalno korištenje prirodnih izvora postiže se:

- skladnim odnosom površina šuma, poljoprivrednog zemljišta te građevinskih područja naselja;
- optimalnim određivanjem namjene neizgrađenih površina na osnovi temeljnog resursa;
- detaljnim ali ograničavajućim definiranjem sadržaja i građevina koje se mogu graditi izvan građevinskih područja;
- određivanjem prostora namijenjenih gradnji polazeći od postojećih prirodnih i kulturno-povijesnih krajobraznih vrijednosti te načina života stanovništva;
- racionalnim korištenjem prostora za prometne i infrastrukturne sustave.

Suvremeni odnos prema prirodnim izvorima temelji se na principima održivog razvoja koji racionaliziraju njihovu razinu korištenja. Svrha racionalnog korištenja je u njihovu očuvanju, korištenju i prilagodbi sadašnjim, ali i budućim potrebama. Stoga će se težiti ostvarenju sljedećih ciljeva za pojedine prostore i prirodne izvore:

Reljef:

- Sklad krajolika naplavne dravske ravnice livada, šuma, rukavaca i poljoprivrede čine prepoznatljivu posebnost općine koju treba unapređivati;

Šume:

- Upravljanjem i uređivanjem te trajnim gospodarenjem treba očuvati sve funkcije šuma, (vrbe, topole, hrasta kitnjaka i graba).
- Infrastrukturne i prometne sustave treba planirati tako da ne ugrožavaju cjelovitost postojećih šuma.
- U šumama treba omogućiti rekreaciju i edukaciju. U tu svrhu će se predvidjeti opremu prikladnu karakteru šume i krajobraza. To se posebno odnosi na šumske prostore u priobalju rijeke Drave. Njih će se proglasiti šumama s posebnom namjenom.
- U smislu očuvanja slike krajolika treba štititi i šumarke, livade, živice i prostore gdje se prepliću šumski s livadnim, vodenim i poljoprivrednim.

Tlo:

- Treba čuvati i vrednovati kvalitetna tla kao osnovni prirodni i gospodarski resurs te ih koristiti za poljodjelstvo kao trajnu namjenu.
- Treba sprečavati gradnju koja nije u funkciji racionalnog korištenja tala.
- Može se omogućiti gradnju građevina u funkciji gospodarenja poljodjelskim površinama.
- Posebno treba težiti povećanju kvantitete i kvalitete obrade poljoprivrednih površina.
- S obzirom na činjenicu da je najveći dio zemljišta u privatnom vlasništvu treba omogućiti okrupnjavanje posjeda radi racionalnije proizvodnje.

- Radi očuvanja kvalitete podzemnih voda treba stimulirati ekološki kvalitetnu obradu, a destimulirati upotrebu kemijskih supstancija.

Vode:

- Štitit će se podzemne i nadzemne vode od onečišćenja.
- Treba osigurati uređivanje i zaštitu potoka te njihovih obala zadržavanjem prirodnih tokova.
- Tehnička rješenja obrane od poplava i visokih voda vodotoka treba prilagoditi prirodnim obilježjima.
- Da bi se štitilo podzemne vode od zagađenja treba izgraditi odgovarajuće sustave odvodnje.
- Cijeli dravski tok i širi pojas rijeke predstavlja prirodni vodni krajolik. To je visokovrijedno i istovremeno vrlo osjetljivo područje te je vrlo važno zadržavanje prirodnog stanja na području starog korita rijeke Drave. Predlaže se izrada prostornog plana područja posebnih obilježja za šire područje rijeke Drave.
- Područja i krajolike uz vodu potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati u prirodnom stanju.
- Gospodarski i razvojni interesi moraju se uskladiti s vrijednostima prirodne sredine.

Krajolik uz rijeku Dravu

Staro korito rijeke Drave je područje na kojem je još uvijek ostao sačuvan izvorni riječni krajolik sa mnoštvom rukavaca, otočića, sprudova, šuma i šumaraka. Uz obale rukavaca je razvijena vegetacija tršćaka i rogoza koja prelazi u vegetaciju šaševa, dok se na obalama nalazi autohtona vegetacija vrba i topola. Vrijednost ovog prostora dodatno se potvrđuje gniježđenjem specifične ornitofaune, a lokacije dravskih sprudova između Ormoškog i Varaždinskog jezera još su jedina poznata staništa kebrača (*Myricaria germanica*), biljke koja predstavlja primjerak vrijedan zaštite i u međunarodnim mjerilima.

Sva preostala vlažna staništa (a osobito dionice starog korita rijeke Drave) su od velike važnosti za očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti. Naime, upravo močvarni i vodeni ekološki sustavi (tzv. vlažna staništa – Wetlands u smislu Ramsarske konvencije) pokazali su se najugroženijim u svijetu. Analiza ugroženosti vrsta i staništa tijekom izrade Nacionalne strategije i akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (NSAP) koju je donio Hrvatski sabor 1999. g., pokazala je da su u Hrvatskoj također najugroženiji ekološki sustavi vode i močvare, a od staništa najčešće prostorno mala područja ugrožena antropogenim činiteljima. Vlažna su staništa posebno značajna zbog bogatstva i raznolikosti biljnih i životinjskih vrsta, a ljudska svijest o njihovom značaju porasla je tek tijekom posljednjih nekoliko desetljeća.

Mineralne sirovine:

- Treba čuvati, ispitivati i vrednovati ležišta mineralnih sirovina povoljnog potencijala za racionalno korištenje,
- Ležišta šljunka i pijeska vezana su uz aluvij Drave. U dolini rijeke Drave nataložene su velike količine šljunka i pijeska. No zbog težnje za očuvanjem prirodnog krajolika svaku moguću eksploataciju treba prethodno ocijeniti sa stanovišta sklada u prostoru. Zato je najbolje locirati takvu zonu južno od kanala.

Na području Općine značajni su prirodni resursi nemetalne mineralne sirovine – građevnog pijeska i šljunka, te je logično da se tu planira razvoj rudarske djelatnosti. U cilju otvaranja šljunčare "Molve" obavljene su predradnje, a u skladu sa zakonskom regulativom ishodeno je:

- Odobrenje za istražni prostor "Molve" na površini 24,56 ha,
- Rješenje o potvrđenim rezervama i kakvoći pijeska i šljunka u istražnom prostoru "Molve" i
- Rješenje o odobrenju eksploatacijskog polja "Molve".

Utvrđene rezerve šljunka u ležištu "Molve" iznosi 2 194 098 m³ građevnog pijeska i šljunka, tj. oko 89 336 m³/ha, a za dubinu iskopa do 15 m ispod površine terena.

Površina eksploatacijskog polja "Molve" 24,56 ha. Planirana godišnja proizvodnja se temelji na količini od 70 000 m³/g. građevnog šljunka i pijeska, pa su utvrđene rezerve dostatne za period eksploatacije oko 31 godinu. Tehnološki proces vađenja šljunka planira se obavljati hidrauličkim bagerom i skreperima, uz postupak oplemenjivanja unutar eksploatacijskog polja "Molve".

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Inventarizacijom prirodnih izvora i pravilnom procjenom mogućnosti njihova opterećenja te potreba i načina njihove zaštite, doprinijet će se očuvanju ekološke stabilnosti.

To je osobito važno kod zaštite i korištenja voda i mineralnih sirovina.

Konkurentni zahtjevi za korištenjem prostora i okoliša (naselja, poljoprivreda, šumarstvo, gospodarstvo, rekreacija, prometni, energetski i vodnogospodarski sustavi, te postupanje s otpadom) uskladit će se međusobno kao i s interesima zaštite prirode i krajobraza, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i kakvoće zraka, zaštite voda, tala, klime, biljnog i životinjskog svijeta i zaštite od buke.

Globalni cilj za postizanje ekološke stabilnosti je zaštita prirodnih izvora: tla, vode, mineralnih sirovina, zraka, klime, biljnog i životinjskog svijeta, uz određivanje mogućnosti korištenja. Pritom treba voditi računa o tome da to ne dovodi do njihove degradacije ili nestanka.

Davat će se prednost komplementarnim umjesto konkurentnim djelatnostima u korištenju prostora.

Zaštitu tla će se osigurati:

- Racionalnim korištenjem građevinskih područja naselja, te osiguranjem primjerenih standarda kvalitete života u njima.
- Recikliranjem, uporabom i suvremenim metodama zbrinjavanja otpada što uključuje odvajanje na izvoru nastanka otpada po vrstama.
- Treba sačuvati najkvalitetnije poljoprivredne površine od izgradnje, te tako osigurati ekološke i krajobrazne, ali i gospodarske vrijednosti prostora.

Površine šuma se neće smanjivati, a potrebno je osigurati postojanost ekosustava.

Kakvoću zraka će se održavati prostornim razmještajem kvalitetnih tehnologija i kontinuiranom kontrolom gospodarskih djelatnosti, štednjom i racionalizacijom energije, razvojem dopunskih alternativnih energija.

Treba sačuvati kvalitetu vode zaštitom podzemnih voda, otvorenih vodotoka te razvojem komunalne infrastrukture (vodovod, kanalizacija).

U pogledu zaštite krajolika i najvrjednijih prirodnih cjelina ciljevi prostornog uređenja se mogu odrediti u odnosu na pojedine prostorne cjeline i u odnosu na tip krajolika.

- Očuvanje neizgrađenih prostora te strukture i odgovarajućeg mjerila izgrađenog ruralnog krajobraza je vrlo važno kako se ne bi prevelikom gradnjom uništilo sklad.
- Za poljoprivredni dio općine posebno je važno daljnje korištenje najkvalitetnijeg zemljišta za poljoprivredu uz očuvanje temeljnih krajobraznih obilježja. Pri tom treba planirati racionalno vođenje prometnih i komunalnih infrastrukturnih sustava kako bi se sačuvalo što više vrijednog tla od izgradnje. Širenje građevinskih područja naselja na najkvalitetnija poljoprivredna tla treba izbjegavati.
- Radi zaštite svih vodotoka i okolnog krajolika treba očuvati širi prostor uz njih, a naročito autohtoni vegetacijski pojas i potočne doline te izbjegavati tehnička rješenja regulacije korita. Svaki zahvat treba podrediti krajobraznim vrijednostima sve do dovodnog kanala HE Varaždin.
- Prirodno je posebno vrijedan krajolik uz rijeku Dravu. Njega treba očuvati autohtonim u najvećoj mogućoj mjeri.

Krajolik se može razvrstati u tri kategorije: prirodni, kultivirani i izgrađeni krajolik.

- Prirodni krajolik je pretežno biofizička struktura unutar koje se razvijaju relativno stabilni ekosustavi. Najznačajniji predjeli prirodnog krajolika su šumske cjeline i tok rijeke.
- Kultivirani krajolik u pravilu je ruralni, a sadrži gotovo sve značajke prirodnog krajolika. Određen je poljodjelstvom kao osnovnim načinom korištenja zemljišta, ratarstvo.
- Izgrađeni krajolik je prostor u kojem je čovjek svojim zahvatima u potpunosti promijenio prirodni ili kultivirani krajolik. U to se ubrajaju naselja ili dijelovi naselja s pretežno izgrađenim prostorima.

Sklad svih ovih specifičnosti treba biti osnovni cilj prostornog razvoja.

2.1.4. Očuvanje biljnih i životinjskih vrsta

Zaštićene i ugrožene biljne i životinjske vrste i njihova staništa izložene su opasnosti od izumiranja.

Na biljni i životinjski svijet djeluje niz negativnih čimbenika kao što su: uništavanje staništa različitim ljudskim djelatnostima (npr. radovi tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka), fragmentacija (cjepkanje) prirodnih staništa, veliki potezi izgrađenog tkiva, nove prometnice koje presijecaju prirodne migracijske putove, prekomjerno iskorištavanje i skupljanje pojedinih vrsta, introdukcija stranih vrsta, intenzivna poljoprivredna proizvodnja u kojoj se koriste umjetna zaštitna sredstva, strojna obrada zemlje i košnja livada, krčenje šuma, onečišćenje vode, zraka i tla, kao i globalne klimatske promjene.

Radi detaljnog utvrđivanja zaštićenih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta na području Općine trebalo bi izvršiti njihovu inventarizaciju, te najvrjednije i najugroženije vrste i njihova staništa predložiti za zaštitu.

2.1.5. Očuvanje ornitološkog značaja okolice Ormoškog jezera

Ormoško akumulacijsko jezero na rijeci Dravi zagađeno je prije tridesetak godina prilikom izgradnje HE Varaždin, a teritorijalno je podijeljeno između Republike Hrvatske i Republike Slovenije. Iako se radi o umjetno stvorenoj lokaciji, prostor je postao značajno stanište brojnih vodenih i kopnenih biljnih i životinjskih vrsta, a veći dio godine ovdje se zadržava značajan broj ptica, posebno selica.

Područje je značajno za ptice močvarice, jer je riječ o jednom od svega dva lokaliteta u Hrvatskoj (uz Kopački rit) na kojima u vrijeme selidbi i zimovanja noće velika jata triju vrsta gusaka: guske glogovnjače (*Anser fabalis*), bjeločele guske (*Anser albifrons*) i divlje guske (*Anser anser*). Budući da na ovo noćilište dolaze guske s vrlo širokog područja (iz udaljenosti od oko 3500 km² velikog područja koje se prostire preko četiri države (Hrvatske, Slovenije, Mađarske i Austrije), ovo je mjesto od vrlo velikog značenja ne samo za područje Varaždinske županije, već i za čitavu Hrvatsku i Europu.

Od 1984. g. ovo je područje uključeno u program redovitog siječanjskog brojanja ptica močvarica (IWC), te iz podataka dobivenih od slovenskih ornitologa saznajemo da se na Ormoškom jezeru povremeno može vidjeti čak do 10000 ptica močvarica (B. Štumberger, Međunarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji, 2000. g.). Jezero ispunjava i ramsarske kriterije za međunarodno važna područja za ptice močvarice, odnosno na ovom se lokalitetu redovito zadržava najmanje 1% populacije neke vrste ili podvrste.

Ormoško jezero je uvršteno u popis Europski značajnih ornitoloških područja (Important Bird Areas – IBA). Nalazi se u nizu srednjoeuropskih močvarnih staništa kao selidbena postaja palearktičkih ptica selica. Slovenski dio jezera (površine od 99 ha) zaštićen je još od 1992. g. kao Naravni rezervat, te već dugi niz godina postoje inicijative za međunarodnu suradnju u zaštiti ovog močvarnog područja, odnosno čitavog Ormoškog jezera.

2.2. Ciljevi prostornog razvitka općinskog značaja

Ukupni razvoj će se temeljiti na očuvanju prirodnih razvojnih dobara, na sanaciji onih ugroženih i degradiranih, uz istovremeno omogućavanje daljnjeg prostornog razvoja svakog od 7 naselja. Da bi se to postiglo potrebno je racionalno odrediti građevinska područja razvoja svakog naselja.

Građevinska područja trebaju uvažavati povijesni razvoj te način života. U njima se određuju uvjeti i granice u kojima se formiraju zone gospodarskih i drugih djelatnosti važnih za svako naselje.

Prostori koji se koriste kao poljoprivredni dijelovi čestica, a bili su unutar građevinskih područja iz dosadašnjeg plana, predviđet će se kao poljoprivredna područja, a za daljnji razvoj će se građevinska područja predvidjeti tamo gdje imaju osiguran pristup s javnog puta. Građevni dijelovi čestica predviđaju se dubine do 50 m uz uvjet da je moguća i gradnja komunalne infrastrukture. Nove ulice će se planirati slijedeći tradicijski oblik naselja. Slijedeći određenja županijskog plana, proširenja građevinskih područja će se predvidjeti prvenstveno za veća naselja uz detaljnu provjeru. Za naselja sa manje od 500 stanovnika će se nužnost i opravdana proširenja posebno obrazložiti.

Poboljšanjem društvene infrastrukture, posebno obnovom postojećih škola, daljnjom gradnjom prostora za rekreaciju i okupljanje stanovništva, kvalitetnom opskrbom te poboljšanjem komunalnog standarda doprinijet će se poboljšanju kvalitete života unutar svakog naselja.

Planom se treba osigurati koridore i prostore za lokalne sustave prometnica i komunalne infrastrukture.

2.2.1. Demografski razvitak

Polaznu osnovicu za planiranje predstavljaju rezultati popisa stanovništva iz 2001. godine, tendencije kretanja i struktura obilježja stanovništva u ranijim razdobljima, nacionalni program demografskog razvoja s mjerama demografske obnove (1996.), vodeći računa o projekcijama na županijskoj razini.

Treba imati u vidu posljedice rata koje su značajne u demografskoj strukturi čitave Hrvatske, te o činjenici da se radi o pograničnom području koje je dijelom depopulacijsko.

Dugoročne prognoze kretanja stanovništva treba uzeti kao aproksimativne tendencije, jer one ovise ne samo o ograničenjima u planiranju već i o mnoštvu društvenih i ekonomskih činitelja, kako za područje na koje se projiciraju tako i za njegovo šire okruženje.

U općini Petrijanec se od 1948. g. do 2001. g. broj stanovnika nije bitno mijenjao (od 4707 do max. 5216 (1991. g.).

Neka naselja bilježe lagani rast (4 naselja), a druga stagnaciju broja stanovnika (3 naselja). Za općinu je u razdoblju 1971.-2001. zabilježen rast od 5,0%, dok županija bilježi u istom razdoblju rast za 1,1%.

Cilj je nastaviti trend stabilnog broja stanovnika uz istovremenu obnovu i postupni razvoj naselja. Tome će doprinijeti poboljšanje komunalne i društvene infrastrukture, primjena suvremenih tehnologija i ukupnih znanja u poljoprivredi, poticanje drugih oblika rada u naseljima, a sve s ciljem povećanja ukupne kvalitete života u svakoj obitelji.

Iako je demografsko predviđanje po naseljima vrlo upitne objektivnosti, za potrebe osnovnih planskih određenja je ono izvršeno u dvije varijante.

Varijanta 1. slijedi dosadašnji trend pretpostavljajući da bi u svakom naselju moglo živjeti do sada u ma kojem razdoblju iskazan maksimalni broj stanovnika. Varijanta 2. se zasniva na pretpostavci pozitivnog utjecaja svih faktora koji bi doprinijeli stabilizaciji ukupnog razvoja cijele županije i općine. Pri tom se polazi od činjenice da općina ne spada u depopulacijska

područja već jedan od osnovnih nositelja demografskog razvitka. U toj varijanti je za svako naselje pretpostavljeno povećanje broja.

TABLICA 6: PROGNOZA BROJA STANOVNIKA

Naselje	B r o j s t a n o v n i k a p r e m a p o p i s u							Prognoza	
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	Varijanta 1	Varijanta 2
Donje Vratno - dio	371	354	350	316	446	540	379	540	600
Družbinec	593	600	582	551	592	566	561	600	700
Majerje	688	703	715	694	757	820	779	820	900
Nova Ves Petrijanečka	1006	1007	969	945	1071	987	981	1071	1150
Petrijanec	1360	1385	1408	1452	1440	1593	1464	1593	1700
Strmec Podravski	590	608	659	682	648	710	701	710	800
Zelendvor	99	105	108	113	-*	-*	129	129	200
UKUPNO	4707	4762	4791	4753	4954	5216	4994	5463	6050

Za grubu ocjenu bi se moglo reći da je moguća prognoza broja stanovnika za potrebe plana negdje između 5500 i 6100 stanovnika.

Prognoza se zasniva na pretpostavci da će se imigracijski tokovi usmjeriti na manja, dobro opremljena naselja u blizini gradova i u lijepom prirodnom okruženju. Nadalje, za očekivati je povećanje broja radnih mjesta temeljem planiranog gospodarskog razvoja. U skladu s Nacionalnim programom obnove i razvoja i Prostornim planom županije treba poticati razvoj ruralnih područja. Petrijanec je u PPŽ određen kao jedan od osnovnih nositelja demografskog razvoja.

Značaj područja općine je velik u pogledu položaja uz državnu granicu, zatim zbog lijepog i očuvanog dravskog krajolika i mogućnosti života ili povremenog boravka u očuvanim tradicionalnim ambijentima autohtonih naselja.

Sve to može utjecati i na odabir i drugih ljudi za trajno stanovanje.

2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture

Dugoročna orijentacija gospodarskog razvoja općine bit će na unapređenju poljoprivredne proizvodnje, lovačkom turizmu, daljnjem razvoju gospodarskih djelatnosti, (farme, gospodarske zone i poduzetničke aktivnosti), a sve zasnovana na dosadašnjem iskustvu i turizmu i posebnosti pogranične općine u blizini Varaždina.

S obzirom na postojeće prirodne potencijale, dobar geoprometni položaj i blizinu Varaždina, odlučivanjem o korištenju pojedinih prostora utjecat će se na racionalniji, svrsishodniji i ujednačeniji prostorni razmještaj pojedinih djelatnosti, vodeći pri tom računa o karakteristikama i dostignutom razvoju.

U izboru osnovnih pravaca razvoja prednost treba dati onim djelatnostima kod kojih raspoloživi resursi, tržišni uvjeti i tehnički napredak omogućuju brži razvitak. Prostornim planom se određuju prostorni okviri, uvjeti i mogućnosti za smještaj djelatnosti koje racionalno koriste zemljište, koje nisu energetske zahtjevne i prometno su primjerene. Djelatnosti ne smiju biti u suprotnosti sa zaštitom okoliša, a jedan od kriterija odabira je da mogu poboljšati funkcioniranje pojedinih naselja ili općine u cjelini.

Uspostavljanje ravnoteže u prostoru postiže se disperznim rasporedom gospodarskih sadržaja koji zahtijevaju manje lokacije kako bi bili primjereni prostornoj strukturi postojećeg prostora, a napose fizionomiji svakog naselja ponaosob.

Prostornim planom predviđen je razvoj radnih djelatnosti u zonama u sklopu građevinskih područja naselja. Obrtničke djelatnosti se može smjestiti unutar svih dijelova građevinskog područja naselja, a za veće radne zone se osigurava odgovarajući prostor.

Za turizam je predviđen daljnji razvoj vezan uz Zelendvor i lovački turizam. Pored uređenja kompleksa Zelendvor moguća je i rekreacijska zona prilagođena značaju nekadašnjeg kompleksa i parka.

Upravljanje šumama i njihovo korištenje tako da se održava biološka raznolikost, sposobnost obnavljanja, vitalitet i produktivnost, također je dio gospodarske strukture općine. No zbog prijedloga za korištenjem šuma uz Dravu kao šuma posebne namjene o tome će se posebno trebati voditi računa pri gospodarenju.

Prigodom određivanja specifičnih ciljeva dugoročnog razvoja poljoprivrede važno je racionalizacijom tehnologije i potrošnje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja stimulirati gospodarsko korištenje poljodjelskih površina u skladu sa smjernicama ekološke proizvodnje hrane, poticati agro-turističku ponudu i čuvati izvorna obilježja krajolika s najvrednijim poljoprivrednim tлом.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

a. Naselja

Općinu Petrijanec čini 7 naselja. Ona spadaju u prijelazna i ruralna.

Zajednički ciljevi budućeg razvoja svih naselja su:

- stimulirati optimalno korištenje, prostornu organizaciju i oblikovanje planiranih građevinskih područja,
- za novu stambenu i drugu gradnju prvenstveno koristiti dijelove građevinskih područja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom,
- ulaganjima u poboljšanje životnog standarda (gradnjom kvalitetnog prometnog, vodoopskrbnog i energetskog sustava) poticati ostanak stanovništva u svim naseljima,
- posvetiti pozornost usklađivanju stambene i proizvodne funkcije unutar naselja,
- održavati i graditi građevine središnjih društvenih funkcija u naseljima tj. poticati razvitak društvene infrastrukture,
- obnavljati povijesne dijelove naseljima omogućivši zadržavanje fizionomije kvalitetnog ruralnog naselja prilagođavanjem visine novih kuća i nove parcelacije kvaliteti postojećih ambijenata,

b. Društvena infrastruktura

Društvene djelatnosti pripadaju skupini središnjih funkcija, a usmjerene su prema podizanju standarda i kvalitete života stanovništva. One podižu obrazovnu, kulturnu i znanstvenu razinu.

Razvitak društvenih djelatnosti u skladu je s postavljenim ciljevima u prostoru te županijskim određenjem policentričnog razvoja. Unutar planiranih građevinskih područja moguće je osigurati lokacije za plansku gradnju predškolskih ustanova, osnovnih škola, zdravstvenih ustanova te vjerskih građevina koje se mogu graditi u skladu s potrebama i mogućnostima općine. Društvene funkcije mogu se graditi i unutar stambenih građevina kao njen dio (npr. područni odjel dječjeg vrtića, privatna ambulanta i sl.).

Vjerske zajednice su u skladu s ustavnim pravom slobodne javno obavljati vjerske obrede, osnivati škole, socijalne i dobrotvorne ustanove.

S obzirom na dugu tradiciju župe, raznovrsnu i neprekinutu vjersku i narodnu tradiciju, aktivnost crkve kao jednog od nositelja društvenog i socijalnog života je značajna. Omogućavanje njenog širenja i utjecaja od interesa je za poboljšanje cjelokupnog društvenog života stanovništva.

Turistički značaj će imati priobalje Drave te Zelendvor.

c. Razvoj prometa

Razvoj prometnog sustava općine Petrijanec utemeljen je na osnovi dugoročne koncepcije razvoja Županije i Republike kojima su određeni prioriteti realizacije kao i etapnost razvoja i dopunjavanja sustava prometne infrastrukture.

Cestovni promet

U skladu s registriranim velikim intenzitetom prometa te prognozirano¹⁶ prometnom potražnjom na državnoj cesti D2, unutar sustava cestovnog prometa planirana je izgradnja potpuno novog koridora brze državne ceste najviše razine usluge. Ovaj koridor biti će u funkciji prvenstveno tranzitnog posebno teškog teretnog prometa kao i tereta specifičnih vrsta¹⁷ koji će na taj način zaobilaziti najnaseljenije područje Općine.

Uvažavajući moguće nepovoljne posljedice koje trasa brze državne ceste, određena u PPŽ-u, može imati po prostor uz dovodno-odvodni kanal za HE "Varaždin", planom je ponuđena varijantna trasa.

Postojeću cestovnu infrastrukturu potrebno je ubrzanim tempom dovesti na razinu usluge primjerenu suvremenim zahtjevima cestovnog prometa. U tom smislu obavezno treba izvršiti rekonstrukciju svih kritičnih poteza, proširiti nezadovoljavajuće poprečne presjeke, povećati polumjere i poprečne nagibe u krivinama, zapriječiti prelijevanje oborinske vode preko kolnika, bolje opremiti horizontalnom i vertikalnom signalizacijom i sl.

Telekomunikacije

U sustavu telekomunikacija ciljevi razvoja usmjereni su daljnjem nastavku izgradnje novih i modernizaciji postojećih postrojenja unutar podsustava fiksnih i pokretnih telekomunikacija odnosno praćenju suvremenih standarda unutar tehnologije telekomunikacijske opreme.

d. Razvoj komunalne infrastrukture

Vodoopskrba

Prioritetni cilj dugoročnog programa razvoja sustava vodoopskrbe na području općine Petrijanec osiguranje je dovoljnih količina kvalitetne pitke vode za potrebe stanovništva i gospodarstva. U tom smislu treba nadograđivati postojeće opskrbe cjevovode prema konzumu do kojeg priključci nisu osigurani, a sve kritične poteze u mreži gdje su registrirani određeni nedostaci (nedostatni profili i loše stanje cjevovoda, nezadovoljavajući pritisak i sl.) potrebno je rekonstruirati.

Odvodnja

Prvi prioritet u zaštiti prostora te na taj način života i zdravlja ljudi, zaštita je nadzemnih i podzemnih voda od onečišćavanja i zagađivanja. Stoga je, a obzirom na činjenicu da sustava javne odvodnje oborinske i otpadne vode na prostoru Općine danas nema, potrebno uložiti sve napore za njegovu izgradnju.

Optimalno je da ovaj sustav bude dio jednog cjelovitog sustava odvodnje kao što je sustav javne odvodnje Grada Varaždina.

Na mjestima male gustoće stanovanja gdje nije racionalno graditi niti male sustave javne odvodnje, obavezno je odvodnju riješiti preko septičkih jama s taložnicama.

¹⁶ Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 139/99

¹⁷ Zakon o prijevozu opasnih tvari, "Narodne novine" br. 97/93 i 9/02, 34/05, 151/03

Energetika

Razvoj i izgradnja proizvodnih i skladišnih kapaciteta te cjevovoda za transport nafte, prirodnog plina ili derivata bilo koje vrste na prostoru općine Petrijanec nije predviđena.

U sustavu elektroopskrbe nije predviđeno polaganje visokonaponskih elektroprijenosnih uređaja i postrojenja.

Planski ciljevi podrazumijevaju samo zamjenu zastarjelih postojećih srednjenaponskih postrojenja te njihovu dogradnju za što postoje rezerve u postrojenjima. Također, od elektroenergetskih uređaja, a u svrhu saniranja loših naponskih prilika, potrebno je zamijeniti i neke poteze srednjenaponskih odnosno niskonaponskih vodova. Do kraja dugoročnog planskog razdoblja predviđeno je povećanje naponske razine s 10 kV na 20 kV.

Plinoopskrba

U skladu sa strateškim određenjima¹⁸ da je na prostoru Republike potrebno osigurati priključak i korištenje prirodnog plina kao ekološki i ekonomski optimalnog energenta, postojeću mrežu opskrbenih cjevovoda treba razvijati prema onim dijelovima Općine gdje kapaciteta ove vrste još nema ili je ovim planom planirana nova izgradnja, a sve u skladu s tehničkim i ekonomskim uvjetima.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

a) Krajobrazne i prirodne vrijednosti i posebnosti

Krajobrazna vrijednost kao jedan od temeljnih razvojnih resursa štiti se očuvanjem različitosti krajobraznih mikroprostora uvjetovanih prirodnim obilježjima, tipovima naseljenosti, kulturno-povijesnim nasljeđem i gospodarskom orijentiranošću.

Na području općine je evidentirana šuma Zelendvor, u kategoriji park šuma.

Planom se kao posebna vrijednost ističe prirodni krajolik prostora uz rijeku Dravu i Ormoško jezero zajedno sa šumama uz rijeku.

Motivi posebnog očuvanja ovdje su pretežno krajobraznog značaja, ali i ukupnog biološko-ekološkog značaja. Za okoliš Ormoškog jezera razlog su brojne vrste ptica.

Osim posebnih mjera zaštite treba nastojati zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža - atraktivnog prirodnog okruženja oko svih naselja. Za prostore uz Dravu to znači da treba voditi računa o očuvanju kvalitete voda rukavaca rijeke, ali i o očuvanju livada, te poljoprivrednih površina između šuma i kanala HE Varaždin.

Poljoprivredni krajolik općine predstavlja krajobraznu kvalitetu, jer se radi o tlima, koje treba štititi od neplanske izgradnje radi očuvanja vrijednosti poljoprivrednog zemljišta kao i specifičnosti krajolika, ali i radi šumaraka uz njih.

Državnim planom o zaštiti voda (NN 8/99) rijeka Drava razvrstana je u vodotoke II kategorije. Za očuvanje biotopa važno je da uređenje svih tokova vode bude krajobrazno, prilagođeno okolini.

Lipu kod kapele Sv. Katarine u Novoj Vesi Petrijanečkoj je zbog izuzetne visine, veličine, debljine, oblika krošnje i prvenstveno starosti potrebno evidentirati, odnosno izdvojiti i sačuvati te eventualno zaštititi temeljem zakona o zaštiti prirode u kategoriji spomenik parkovne arhitekture – pojedinačno stablo.

¹⁸ Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske
Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, srpnja 1997.

Kapelicu Sv. Katarije u 16. stoljeću dao sagraditi grof. Ivan Drašković II. A stara lipa je posađena uz kapelicu nekoliko godina nakon njene izgradnje. Sada joj je gotovo 500 godina. Lipa je opsega cca 9,50 m.

b) Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara na području općine

Zaštićena nepokretna kulturna dobra

U Petrijancu

- ŽUPNA CRKVA SV. PETRA u Petrijancu,
- ŽUPNI DVOR u Petrijancu,
- KAPELA SV. TROJSTVA u Družbincu,
- VIJEĆNICA u Petrijancu,
- STARA ŠKOLA u Petrijancu,
- PIL SV. FLORIJANA u Petrijancu,
- PIL SV. JURJA uz centar za Donje Vratno,
- PIL UMORNOG KRISTA (Krista Premišljevača uz cestu za Donje Vratno,
- PETRIJANEC – NASELJE, povijesna i arheološka cjelina, preventivno zaštićena 2005. g.

U Družbincu

- Kapelica sv. Marije

U Majerju

- PIL UMORNOG KRISTA u Majerju,

U Novoj Vesi Petrijanečkoj

- KAPELA SV. KATARINE u Novoj Vesi Petrijanečkoj,
- PIL SV. FLORIJANA u Novoj Vesi Petrijanečkoj.

U Zelendvoru

- GROBNA KABELA OBITELJI BOMBELLES u Zelendvoru,
- PODNOŽJE PILA (GORNJI DIO U PETRIJANCU) u Zelendvoru.

c) Evidentirana graditeljska baština i javna plastika:

Petrijanec

- kapela Svete Obitelji,
- raspelo iz 1913. g.
- tvornica žeste – proizvodnja špirita i alkoholnog octa

Družbinec

- kapelica Presvetog Trojstva
- kameno raspelo

Komar

- zgrada majura

Zelendvor

- gospodarska zgrada

Majerje

- kapela Srca Isusova

Nova Ves Petrijanečka

- kameno raspelo,
- tzv. Gaždićevo kameno raspelo,
- kameno raspelo iz 1900. g.

Za kulturna dobra je prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara¹⁹ u tijeku revizija popisa te će, nakon donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske upisati ona zaštićena.

d) Zaštićeno i evidentirana arheološka baština:

1. PETRIJANEC, područje sela

Sa šireg područja sela potječe velika količina pokretnih arheoloških nalaza, od kojih su prvi zabilježeni još 1797. god. Početkom 19. st., odnosno 1805. g. kod radova na iskopu za temelj kuće, našao je Matija Muđek izuzetno vrijedan skupni nalaz zlatnog antičkog novca i nakita. Nalaz se može ubicirati kod kućnog broja 102 u Ulici V. Nazora. Zlatni predmetni nalaze se u Kunsthistorisches Museum-u u Beču, a čini se da je dio pohranjen u Budimpešti. Od arheološke građe, otkrivene i prikupljene tokom vremena, spominje se: keramika, staklo, miljokaz, žrtvenik, skulptura, novac, nakit i dr. Osim pokretnih arheoloških nalaza, koji su dijelom slučajni nalazi, a dijelom potječu s arheoloških sondiranja provedenih tokom 1969. godine, na području sela zabilježeni su i mnogi nepokretni nalazi: grobovi, arhitektonski sklopovi, ostaci antičke ceste. Registrirani nalazi raspoređeni su uglavnom uz današnju glavnu saobraćajnicu – Ulicu V. Nazora, te se mogu pratiti cijelom dužinom sela, u smjeru istok – zapad. Vrsta otkrivene arhitekture, količina i bogatstvo arheološkog materijala upućuju na zaključak da je na području današnjeg Petrijanca u vremenu od 2. do kraja 4. st. egzistiralo značajno antičko naselje – AQUA VIVA. Naselje je moralo biti prilično prostrano, što potvrđuje raspon lokacija s antičkim nalazima, no ipak se najveća gustoća nalaza uočava na središnjem, ujedno i najvišem prostoru današnjeg sela te oko nekadašnje tvornice špirita, a danas stočne hrane.

Na prostoru sela utvrđeni su na nekoliko položaja i tragovi antičke ceste za koju se zna da je iz obližnjeg Ptuja vodila prema istoku – Ludbregu, Osijeku i dalje. Tragovi ceste ukazuju da je rimska prometnica uglavnom pratila smjer pružanja današnje glavne ulice te da se protezala južno od nje. Obzirom da su kod arheoloških sondiranja ustanovljeni ostaci antičke ceste i kod tvornice, može se pretpostaviti da je rimska cesta sjekla današnju prometnicu na sjeverozapadnom dijelu Petrijanca. Isto tako, mještani navode da su ostatke ceste uočili prilikom raznih radova i u smjeru od Petrijanca prema kapelici sv. Marije pa preko zemljišta Gajnice istočno od Strmca Podravskog u smjeru Križovljan-grada. Ovi podaci za sada nisu provjereni, no smjer bi mogao odgovarati prometnici Poetovio-Mursa.

Istraživanja arheološke podloge Petrijanca provedena su sistemom pokusnih sondi 1969. g.

Novijih istraživanja nije bilo. Arheološki nalazi pohranjeni su u Gradskom muzeju Varaždin i nekadašnjem Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu – danas Odjel za zaštitu arheološke baštine pri Ministarstvu kulture.

Posebno vrijedan arhitektonski sklop, otkriven sondiranjem, nalazi se sjeverno uz Ul. V. Nazora, između k.br. 112 i 114. Tu su istraženi prostori antičke vile sa sačuvanim sustavom podnog grijanja. Nakon istraživanja arhitektura je ostala otvorena kao svojevrsna arheološka atrakcija u središtu sela. Međutim, zbog neodgovornog ponašanja mještana i oštećivanja arhitektonskih struktura, iskopine su ponovo zatrpane.

Osim antičkih nalaza, sa područja Petrijanca zabilježeno je i nekoliko slučajnih prapovijesnih nalaza. Radi se o kamenim sjekirama koje se ne mogu uže datirati – vjerojatno pripadaju bakrenom ili ranom brončanom dobu.

- Evidentno je da današnji Petrijanac leži na antičkoj podlozi koja pripada većem naselju iz prvih stoljeća poslije Krista. Istraživanja provedena 1969. g. imala su cilj da odrede granice arheološke zone zbog zaštite antičkih struktura, planiranja budućih građevinskih

¹⁹ NN 69/99, 151/03, 157/03.

zahvata s mogućnošću uklapanja starijeg, antičkog tkiva u modernu naseobinsku koncepciju. Isti ovi ciljevi iz daleke 1969. god. aktualni su i danas.

Kao mjere zaštite mogu se dakle predložiti: sustav arheološko istraživanje na slobodnim površinama Petrijanca, prije svega u središnjem dijelu sela te uz tvornicu stočne hrane, zatim valorizacija otkrivenih spomenika, a ovisno o valorizaciji i njihova konzervacija te prezentacija i uklapanje u suvremene urbanističke sklopove. Kod svih građevinskih radova na području sela (arheološka zona) potreban je arheološki nadzor, odnosno građevinski radovi morali bi se provoditi samo prema konzervatorskim uvjetima.

2. KOMAR, Stari Komar

Prema predaji na lokalitetu Stari Komar nalazio se samostan pavlina. Lokalitet je oko 700 m sjeverno od Komara, uz današnji nasip kanala hidrocentrale, odnosno jednim je dijelom i prekriven nasipom. Priču o Starom Komaru provjerio je i istraživač povijesti varaždinskog kraja pok. Krešimir Filić koji je ustanovio da se na spomenutom položaju doista nalazio pavlinski kompleks. Pošto ne postoje nikakvi pokretni nalazi na temelju kojih bi se nalazište moglo datirati, može se tek pretpostaviti da pripada vremenu kasnog srednjeg vijeka.

- Na spomenutom lokalitetu trebalo bi provesti sondažno istraživanje kako bi se utvrdio što točniji položaj arhitekture, njena očuvanost, a na temelju prikupljenog arheološkog materijala moglo bi se nalazište datirati. Istraživanje bi moglo polučiti izuzetno zanimljive rezultate tim više što ovakvi lokaliteti crkvenih redova do sada uglavnom nisu istraživani.

e) Evidentirana tradicijska arhitektura:

Petrijanec

- zgrada stare pošte – prizemnica većih tlocrtnih dimenzija smještena na Trgu sv. Petra sjeverno od crkve. Pošta je ovdje bila do 1951. g., a danas je ambulanta. Ulično pročelje ima 6 prozorskih osi i skromne dekoracije u žbuci.
- Trg sv. Petra br. 5 i 6 – jedne od najstarijih još očuvanih stambenih građevina u Petrijancu. To su male stambene prizemnice na istočnoj strani trga, zabatom okrenute trgu.
- Trg sv. Petra br. 7 – stambena prizemnica dužom osi okrenuta trgu. U gornjem dijelu zabatnog zida ima karakterističnu biforu. Recentnom obnovom uklonjeni su neki izvorni elementi na pročeljima. Zajedno sa susjednim kućama br. 5 i 6 tvori ambijentalni niz ruralnih građevina najstarijeg dijela naselja.
- nekoliko tradicijskih građevina u Ulici V. Nazora: kbr. 89, 99, 106, 157 te dvije kuće nasuprot tvornice žeste
- nekoliko skromnih stambenih prizemnica u sjevernom dijelu Dravske ulice, istočno od groblja u Petrijancu
- kuća na kbr. 3 na cesti za Družbinec

Družbinec

- niz tradicijskih građevina u središnjem, najstarijem dijelu naselja južno od kapelice Presvetog Trojstva koje su zabatom okrenute na ulicu

Strmec

- tradicijska kuća u glavnoj ulici u centru naselja kbr. 163

Komar

- tradicijska kuća na kbr. 50

Zelendvor

Bombellesova ulica kbr. 39 – lijepa prizemnica s istaknutim ulaznim dijelom i arkadnim lukovima na uličnom pročelju.

f) Odnos prema vrijednostima u prostoru

Na području općine sačuvani su pojedini primjerci ruralne stambene arhitekture, ponegdje zajedno sa gospodarskim objektima, te industrijske građevine.

Za zaštićene i evidentirane građevine je od velike važnosti njihovo korištenje u svakodnevnom životu, a radi očuvanja, održavanja i zaštite. Postupci zaštite bi trebali biti provedeni po odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99). Za svaki objekt bi trebalo organizirati praćenje stanja i stručnu i materijalnu pomoć pri očuvanju.

Upravo na postojanju ovih objekata općina bazira svoj daljnji razvoj s posebnim naglaskom na povećanje lovnog i gospodarskog značaja. No najvažnije je osigurati uvjete za njihovo kvalitetno korištenje u svakodnevnom životu. Danas su često u lošem građevinskom stanju.

Pri planiranju intervencija u blizini navedenih građevina posebno treba voditi računa o uklapanju novih sadržaja u kontekst okoliša kulturno povijesnih građevina i cjelina.

Za arheološke lokalitete treba pri bilo kakvim radovima prvenstveno nastojati osigurati njihovo prepoznavanje "in situ".

Ukoliko bi se kod raznih građevinskih radova naišlo na pokretne arheološke nalaze ili arhitektonske strukture, potrebno je o tome odmah izvijestiti Konzervatorski odjel u Varaždinu ili Gradski muzej Varaždin.

Za naselja kod planiranja nove gradnje treba voditi računa o tome da se gradnja skladno uklopi u okolni prostor.

Na grafičkom prikazu 3.1.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora – Područja posebnih uvjeta korištenja je sve navedeno i posebno označeno.

ŽUPNA CRKVA SV. PETRA I ZGRADA OPĆINE U PETRIJANCU

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na prostoru općine Petrijanec

Ciljevi prostornog uređenja naselja polaze od važnosti svakog od 7 naselja unutar općine za njen razvitak.

Planom se nastoji optimalizirati građevinska područja naselja.

Planira se maksimalno korištenje postojećih izgrađenih dijelova građevinskih područja.

Nova izgradnja se planira na mjestima gdje to imovinski i prostorni odnosi optimalno podnose.

Za novu stambenu i drugu gradnju prioritarno treba koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom. S obzirom na ruralni način života,

građevinska područja planirana rubno uz poljoprivredna zemljišta pridonose boljem funkcioniranju i lakšem obrađivanju poljoprivrednih područja.

Cilj je poticati ostanak stanovništva u njihovim sredinama ulaganjem u životni standard na selu, omogućavanjem kvalitetnog stanovanja uz potrebu suvremene opreme, povećanjem vrijednosti prostora dovođenjem infrastrukture i otvaranju zona za gospodarski razvoj.

Prigodom planiranja razvoja naselja polazišta su u njihovim dosadašnjim iskustvima razvoja, položaju u prostoru, specifičnosti pojedinih prostornih cjelina, opremljenosti središnjim funkcijama i sadržajima, demografske dinamike i planskih pretpostavki. One se zasnivaju na težnji da se u svakom naselju osigura prostor za daljnji prostorni razvoj.

Potrebna je racionalizacija uporabe područja naselja pri čemu se posebna pozornost posvetila usklađivanju stambene i proizvodne a posebno poljoprivredne funkcije.

Ciljevi prostornog uređenja naselja su:

- zaštita identiteta i posebnosti tipologije naselja i lokalne graditeljske tradicije za svako naselje ponaosob,
- zaštita obnova i uređenje povijesno-arhitektonskih vrijednosti,
- zaštita bogate arheološke baštine,
- očuvanje postojećeg vrijednog graditeljskog fonda,
- zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti,
- planski usmjeren daljnji razvoj naselja,
- prvenstveno usmjeravanje gradnje u područja bolje opskrbljena infrastrukturom,
- vrednovanje morfoloških i strukturnih elemenata naselja, posebno njihovih tipološko-arhitektonskih značajki,
- revitaliziranje demografski ugroženih i značajnih područja,
- racionalno planiranje građevinskih područja izbjegavanjem pretjeranog širenja i gdje je to moguće izbjegavanjem međusobnog spajanja naselja,
- praćenje dinamike gospodarskog rasta gradnjom stambenih građevina i građevina društvenog standarda te komunalnom opremljenošću,
- planiranje razvoja prometnog sustava tako da zadovolji potrebe dnevne migracije, tj. omogućavanje dobre povezanosti naselja međusobno, sa županijskim središtem Varaždinom i drugim općinama,

SKLAD NASELJA I KRAJOLIKA

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Prostor je neobnovljiv te ga treba maksimalno čuvati. Zbog toga treba svaki razvoj planirati u okvirima opterećenja koja prostor može prihvatiti te trajno poboljšavati zatečeno stanje.

Najvrjedniji prirodni elementi poput priobalja Drave, šume, ravnice sa naseljima, te šumarcima uz njih predstavljaju ishodište daljnjeg razvoja općine.

Na temelju analize postojećeg stanja predložena je namjena prostora.

Prometnice i magistralna infrastruktura ključni su generatori, ali i ograničenja razvoja. Oni svojim koridorima zauzimaju i dijele prostor, a posebno vrijedne poljodjelske i šumske površine te ekološke cjeline. Planirani su tako da potrebne širine koridora što manje naškode prirodnom krajoliku. Pri tom su za novu brzu državnu cestu (Podravsku magistralu) predložene varijantne trase.

Kod gradnje treba voditi računa o racionalnom korištenju i zaštiti prostora s obzirom na njegove prirodne osobitosti (položaj, reljef, tlo, vegetaciju i sl.), te s obzirom na tipologiju postojećih naselja.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Građevinsko područje jedan je od osnovnih elemenata planskog instrumentarija plana kojim se za odgovarajuće uređivanje prostora svakog naselja određuju ograničenja, ali i razvojne mogućnosti.

Određivanje granica građevinskih područja gradnju građevina i drugih sadržaja u prostoru usmjerava u prostorne okvire specifične za svako naselje.

Planom se sprečava gradnja obiteljskih kuća i kuća za odmor po šumskom, vinogradskom i poljoprivrednom zemljištu, osobito onom najvrjednijem, ili zemljištu pod zaštitom,

Građevinsko područje u planu ima označeni izgrađeni i neizgrađeni dio. Pod neizgrađenim se podrazumijeva ono što se planom namjenjuje u novoj gradnji.

Kriteriji za određivanje granica građevinskog područja pojedinog naselja su:

- veličina već izgrađenog prostora,
- ostvarivanje optimalne gustoće izgradnje u naselju,
- proširenja građevinskog područja na temelju razvojnih potreba i demografskih procesa, a u skladu s tradicionalnim ruralnim načinom života stanovnika,
- građevna područja formiraju se uz postojeće lokalne puteve, rubno u odnosu na kvalitetna poljoprivredna zemljišta,
- građevna područja ne šire se uz županijske i državne ceste, na šume i šumska zemljišta, te duž koridora državne i županijske infrastrukture,
- omogućavanje izbora u svakom naselju,

Planom se vodi računa o činjenici da se oko naselja uz državnu cestu D2 tijekom vremena razvilo u neprekinuti slijed građevinskog područja. Kontinuitet građevinskog područja se formiralo između naselja Petrijanec i Majerje. Ona su se naselja međusobno potpuno spojila, te građevinska područja oblikovno čine jednu cjelinu. Dijeli ih samo statistička granica naselja, a ne prirodne prepreke ili fizičke udaljenosti. Slično je sa Družbincem u odnosu na Petrijanec. No on se nalazi uz županijsku i lokalnu cestu.

Sva naselja općine su linearna, sa krakovima što se pružaju u poljoprivredni krajolik.

Dosadašnjim planom određena građevinska područja bila su po površini precijenjena. Dijelovi vlasničkih čestica koje se koriste kao poljoprivredno zemljište bili su obuhvaćeni u građevinska područja.

Određivanjem novih dijelova građevinskih područja i njihovim usklađivanjem sa stvarnim potrebama, a smanjenjem građevinskih područja iz dosadašnjeg plana na dijelovima gdje nije realno očekivati gradnju, omogućit će se optimalan razvoj naselja i ostalih potrebnih funkcija. Proširenja su planirana tamo gdje je za pojedine dijelove naselja optimalno za dalji razvoj. U sklopu dijela građevinskog područja osigurava se prostore od javnog interesa (javne i društvene i radne namjene) te za radne zone kao i za opremanje infrastrukturom.

Prostornim planom Varaždinske županije je određeno da se građevinska područja mogu povećavati za naselja s više od 500 stanovnika, uz realne procjene ograničenja i mogućnosti.

Za naselja do 500 stanovnika je navedeno da su u dosadašnjim planovima građevinska područja bila predimenzionirana. Za županiju je karakteristično da u 60 % takvih naselja broj stanovnika opada, a samo u 12% raste. Vrlo mali broj ih leži na tzv. pravicima razvoja.

U općini Petrijanec je samo jedno naselje s više od 1000 stanovnika (Petrijanec – 1459), a onih sa 500 – 1000 je 4. Kriterij iz plana je primijenjen na sva naselja s više od 500 stanovnika.

Smjernice se odnose na:

- sprečavanje proširivanja građevinskog područja naselja;
- racionalno korištenje formiranja građevinskih čestica u dubinu građ. područja;
- izuzimanje iz građ. područja šuma, poljoprivrednog tla i klizišta, uz mogućnost formiranja zamjenskog građevinskog zemljišta.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

2.3.3.1. Unapređenje uređenja naselja

Polazeći od ciljeva urbanog razvoja određenih županijskim planom:

- “Poticanje razvoja većih naselja i središnjih jedinica lokalne samouprave
- Obnova povijesnih središta
- Povećanje udjela radnih, uslužnih i rekreacijskih funkcija....”

ocijenjeno je da se uređivanje prostora treba odvijati postupno, polazeći od zatečenog stanja prostora na temelju njegove valorizacije.

Temeljni elementi unapređivanja uređenja naselja su:

- osiguranje boljih uvjeta života omogućavanjem skladnog prostornog, gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja i raznolikim uvjetima života,
- prostorni razvoj na danas neizgrađenim dijelovima,
- gradnja pratećih sadržaja i javnih vanjskih prostora,
- racionalno korištenje prostora,
- gradnja prometnica, komunalne infrastrukture i komunikacijskih sustava uz uvažavanje postojeće mreže i tipologije naselja.

Planom se definiraju:

- * veličina, struktura i oblik razvoja svakog naselja i njegova građevinskog područja,
- * uravnoteženi razvoj središnjih funkcija,
- * daljnji razvoj u prostoru koji proizlazi iz dosadašnjih obilježja,
- * lokalna razvojna središta,
- * granice građevinskih područja svih naselja,
- * načini i uvjeti gradnje i uređenja prostora za sve namjene.

Planiranje sistema naselja temelji se na prostornoj organizaciji općine kao cjeline te razradi značenja i karakteristika svakog naselja ponaosob. Ne planiraju se nova naselja, a osiguravaju se uvjeti za daljnji razvoj svih postojećih, kao i njihovih izdvojenih dijelova.

Za formiranje skladne slike naselja predviđene mjere razvoja, uređivanja i zaštite temelje se na:

- očuvanju karakteristične slike krajobraza (prirodnog i kultiviranog),
- tipologiji čestica karakterističnih za seoske prostore,
- karakterističnoj organizaciji čestica,
- gradnju niskih stambenih i gospodarskih građevina,
- načinu gradnje s okućnicama i vrtovima,
- elementima tradicijske arhitekture,
- očuvanju vrijednih kulturno-povijesnih i prirodnih građevina i prostora,
- vrijednim neizgrađenim javnim prostorima,
- uređivanju naselja s povećavanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda,
- gradnji proizvodnih i infrastrukturnih građevina,
- skladno uklapanje gospodarskih sadržaja u naselja.
- dalji razvoj turizma u funkciji lovstva i posjeta pridravskom krajoliku.

Stanovanje je osnovna funkcija naselja i najveći potrošač i korisnik prostora. Cjelina sustava stanovanja je: stan, usluge, opskrba, obrazovanje, socijalne i zdravstvene djelatnosti, te rekreacijski prostor. Za sve to se u svakom naselju treba osigurati odgovarajući prostor.

Uređivanje prostora naselja temelji se na racionalnim gustoćama stanovanja, osiguravanju prostora javnih sadržaja i opremanju zemljišta komunalnom infrastrukturom.

Značajan čimbenik je i mogućnost izbora lokacije za život u prostoru općine, ali i unutar svakog naselja.

2.3.3.2. Unapređenje prometne infrastrukture

Posebnu pozornost u nastupajućem razdoblju treba obratiti unapređivanju stanja cestovne prometne infrastrukture obzirom na značaj te na registrirane nedostatke (vođenje glavnih pravaca najnaseljenijim područjem, veliki intenzitet prometa sa znatnim učešćem teških teretnih vozila i specifičnih tereta, veliko učešće biciklističkog prometa, nedostatak biciklističkih staza i pješačkih hodnika kroz naselja i sl.). U tu svrhu planirana je izgradnja nove državne brze ceste i graničnog prijelaza kod Ormoža. Na taj način biti će postignuti višestruki pozitivni efekti pri čemu su najvažniji znatno podizanje razine sigurnosti na postojećoj državnoj cesti D2 eliminiranjem gotovo cjelokupnog tranzitnog i teškog teretnog prometa kao i bitno povećanje putnih brzina uz istovremeno skraćenje vremena vožnje. Stvorit će se uvjeti da današnja cesta D2 postane županijska.

Sve kritične presjeke i poteze razvrstanih javnih cesta (državna cesta, županijske i lokalne ceste) kao i nerazvrstanih cesta na području općine planira se rekonstruirati i proširiti u osnovnoj razini koridora, urediti pješačke hodnike i biciklističke staze kroz naseljena mjesta, osigurati uvjete za odvijanje javnog autobusnog prijevoza putnika (izvesti ugibališta i stajališta s pratećom opremom), zapriječiti prelijevanje oborinskih voda preko kolnika i dr.

2.3.3.3. Unapređenje komunalne infrastrukture

Unapređenje stanja komunalne infrastrukture treba provoditi u svakom od sustava i u skladu s nastojanjem da se stvore zadovoljavajući uvjeti za život i zdravlje ljudi.

Odvodnja

U skladu s činjenicom da javni sustav odvodnje ne postoji kao i da se Općina nalazi na vodonosnom području, prioritetne mjere i zahvati moraju biti usmjereni izgradnji sustava za sva naselja. S obzirom na više otegotnih okolnosti (neracionalnost izgradnje zasebnog sustava, nedostatak prihvatljivog recipijenta i sl.) ovaj sustav biti će izgrađen kao dio sustava javne odvodnje grada Varaždina. U sklopu ovog mješovitog sustava planirana je izgradnja zajedničkog pročistača otpadnih voda.

Do sada izrađenim rješenjima odvodnje nije riješeno i pitanje oborinske odvodnje južnog dijela Općine. Budući je u izradi Studija odvodnje Županije kojom će ovaj problem biti riješen, prihvaćeno rješenje biti će sastavni dio planskog rješenja odvodnje.

Vodopskrba

U cilju unapređenja stanja, predviđena su manja dopunjavanja postojeće mreže opskrbnih cjevovoda kao i rekonstrukcije svih kritičnih poteza gdje su utvrđeni nedostaci (loše stanje cjevovoda i česti prekidi u opskrbi uslijed nerijetkih oštećenja i sl.).

Telekomunikacije

Unutar sustava telekomunikacija, a u skladu s dostignutom vrlo dobrom razinom opremljenosti prostora uređajima i postrojenjima ove vrste, predviđeno je održavanje stanja i praćenje stalno rastućih tehnoloških standarda. U tom smislu, a u svrhu stvaranja pretpostavki za dostizanje još povoljnijih uvjeta za mogućnost pristupa unutar sustava telekomunikacija, na prostoru općine planirana je izgradnja još dva digitalna postrojenja u podsustavu fiksnih te barem dva u podsustavu mreže mobilnih telekomunikacija. Također, a za potrebe što kvalitetnijeg prijema televizijskih i radijskih signala planirana je izgradnja još dva TV pretvarača.

Elektroopskrba

Unapređenje stanja potrebno je vršiti izgradnjom novih srednjenaponskih transformatorskih postrojenja i uređaja kao i zamjenom postojećih tehnološki zastarjelih i preopterećenih. Time će biti otklonjene loše naponske prilike posebno u niskonaponskoj mreži.

U naseljenim mjestima uređaje za prijenos s vremenom treba izmjestiti u prvi podzemni sloj koridora javnih prometnih površina.

Plinoopskrba

Priključak na mrežu plinoopskrbnih cjevovoda danas nije osiguran jednom dijelu gospodarskih sadržaja i manjem broju kućanstava. Stoga unapređenje stanja unutar sustava ima za cilj osigurati priključke te stvoriti sve uvjete za stabilnu i sigurnu opskrbu potrebnim količinama prirodnog plina zadovoljavajuće kalorične vrijednosti.

2.3.3.4. Zbrinjavanje otpada

S obzirom na opredjeljenje iz Prostornog plana Varaždinske županije na zajedničko zbrinjavanje otpada općina će koristiti jednu od lokaciju na području županije. Odlagališta kojima se koristila bez odgovarajućih uvjeta će se zatvoriti i sanirati.

Radi prikupljanja određenih sirovina na području pojedinih naselja će se odrediti lokacije za postavu kontejnera za pojedine materijale.

Općina Petrijanec prihvatila je Sporazum o osnivanju javne ustanove za odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada sjeverozapadne Hrvatske.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvitka na području općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije

Prostornim planom županije istaknuta je potreba osnaživanja mreže malih gradova i važnijih naselja – nositelja lokalnog razvoja, revitalizacije gospodarstva i poljodjelstva uz očuvanje i zaštitu prostora, zatim gradnja brzih cesta, cjelovito definiranje sustava odvodnje otpadnih voda, te suvremeno rješenje zbrinjavanja otpada. U planu se ukazuje na potrebu boljeg iskorištenja vrijedne prirodne i kulturne baštine uz očuvanje prirodnog i kultiviranog krajobraza. Pri tom se ističu kontinentalni turizam i rekreacija kao elementi koji bi doprinijeli boljem iskorištenju navedenih potencijala.

Općina Petrijanec je jedna od 22 općine i 6 gradova što čine Varaždinsku županiju. Sa svojih 7 naselja i površinom od 47,98 km², u odnosu na ukupno 300 naselja i 1261,3 km² područja županije, općina Petrijanec čini 3,80 % površine. U broju stanovnika županije (184.769 stanovnika 2001. g.) sudjeluje sa 2,70% (4.994 stanovnika).

U odnosu na prostornu strukturu županije, općina je značajna po svojem lijepom krajoliku sa šumama i livadama uz rijeku Dravu te Ormoško jezero (kao akumulacijsko jezero HE Varaždin), po Zelendvoru i šumovitim prostorima okruženim oranicama, te po farmama.

Posebnost joj daju i ambijenti povijesnih etnografski vrijednih dijelova naselja, te položaj uz državnu cestu D2.

Ocijenjeno je da bi se daljnji prostorni razvitak općine trebao zasnivati na sljedećim gospodarskim elementima:

- Daljnji razvoj poljoprivredne djelatnosti,
- Dovođenje Zelendvora uključivo zgrada, parka i prostora u njihovoj blizini u funkciju značajnu za turizam općine i šireg prostora;
- Razvoj rekreacijskih, lovnih i ribolovnih djelatnosti u prostorima šuma i livada uz vode Drave te na drugim dijelovima općine;
- Intenziviranje gospodarskih djelatnosti na postojećim i stimuliranje razvoja na novim lokacijama.
- Razvoj postojećih i otvaranje novih farmi.

U odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu županije najznačajniji elementi prostornog razvoja općine su:

- Osiguranje najpovoljnijeg koridora za novu brzu državnu cestu;
- Očuvanje i poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje u središnjem dijelu općine;
- Očuvanje i turističko-rekreativno korištenje šumskih i livadnih prostora u pridravskom prostoru te uz Zelendvor;
- Unapređenje i obnova povijesno i krajobrazno vrijednih dijelova naselja;

3.2. Organizacija prostora te osnovna namjena i korištenje površina

U skladu s odredbama Prostornog plana u prostornoj organizaciji općine posebna pažnja posvećena je prilagođavanju daljnjeg razvoja obilježjima prirodne osnove.

Tako je određena namjena za poljoprivredna tla u najvećem dijelu prostora. U sjevernom dijelu općine se planom određuju najznačajniji prostori s očuvanim prirodnim krajobrazom i rekreacijskom namjenom u priobalju Drave.

Intenzivniji prostorni razvoj naselja je usklađen s odredbama županijskog plana. To su većinom i naselja uz glavne prometne tokove. Smještena su na za općinu najznačajnijim prometnim pravcima. To je cesta D2 i županijska cesta Ž 2036 (Petrijanec, Strmec Podravski i dalje prema Ormožu).

Struktura namjene površina u obuhvatu plana je sljedeća:

Za razvoj i uređenje prostora naselja predviđene su:

- * izgrađeni dio građevinskog područja – obuhvaća postojeću izgradnju površine 167,54 ha,
- * neizgrađeni dio građevinskog područja – predložene su zone moguće izgradnje uz rubne dijelove poljoprivrednog područja, uz postojeće puteve, koje su ocijenjene kao pogodne za gradnju, te unutar pojedinih zona naselja (cca 152,21 ha).

Za uređenje groblja predviđena je odgovarajuća površina unutar naselja.

Za razvoj i uređenje prostora izvan naselja predviđena je:

- * gospodarska namjena – planirana je gradnja gdje je moguća gradnja proizvodnih, servisnih, trgovačkih i skladišnih sadržaja izvan naselja kako se ne bi ometalo miran život stanovnika, a općini osiguralo radna mjesta, na površini 25,77 ha.
- * farme, na površini 62,54 ha
- * rekreacija uz Dravu i njeno priobalje 75,34 ha
- * nakon eksploatacije šljunka sport i rekreacija na vodi na površini 30,62 ha.

Za poljoprivredna tla predviđena su:

- * vrijedna obradiva tla 59,02 ha
- * ostala obradiva tla 2855,05 ha

Šume isključivo osnovne namjene su:

- * gospodarske 320,67ha
- * šume posebne namjene 778,82 ha,
- * ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište 153,66 ha,

Za uređenje vodotoka i voda predviđene su površine od 116,76 ha:

- * vodne površine i vodotoci:
- * dovodni kanal za HE Varaždin
- * akumulacija

Za cestovni promet predviđene su površine za: novu državnu brzu cestu (varijantno), postojeću državnu cestu D2, županijske ceste, lokalne ceste i ostale ceste važne za povezivanje naselja.

Za lov i turizam je podoban prostor uz rijeku Dravu i okolne šume te onaj uz Zelendvor, a pogotovo zbog blizine farme fazana.

3.2.1. Građevinska područja naselja

Red. br.	OPĆINA PETRIJANEC	Oznaka	Ukupno ha	% od površine općine
	Građevinska područja ukupno		319,75	6,66
1.1.	– izgrađeni dio GP ukupno		167,54	3,49
	– neizgrađeni dio GP ukupno		152,21	3,17
	Izgrađene strukture van građevinskog područja ukupno		194,27	4,05
1.2.	– gospodarska namjena - farme	F	62,54	1,30
	– gospodarska namjena - proizvodna	I	25,77	0,54
	– sportsko-rekreativna namjena	R	75,34	1,57
	– iskorištavanje mineralnih sirovina	E3	30,62	0,64
	Poljoprivredne površine ukupno		2914,07	60,74
1.3.	– vrijedno obradivo tlo	P 2	59,02	1,23
	– ostala obradiva tla	P 3	2855,05	59,51
	Šumske površine ukupno		1099,49	22,92
1.4.	– gospodarske	Š 1	320,67	6,69
	– posebne namjene	Š 3	778,82	16,23
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine ukupno	PŠ	153,66	3,20
	Vodne površine ukupno		116,76	2,43
1.6.	– vodotoci		40,79	0,86
	– jezera		2,14	0,04
	– dovodni kanal za HE Varaždin		40,03	0,83
	– akumulacije		33,8	0,70
	UKUPNO OPĆINA		4798,00	100
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE			
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno		1616,29	33,69
	Ornitološki rezervat	O	80,63	1,68
	Prirodna baština lokalnog značaja		1457,43	30,38
	Park, šuma	PŠ	78,23	1,63
2.2.	Zaštićena graditeljska baština ukupno		97,62	2,03
	– povijesne arheološke cjeline		97,62	2,03
	UKUPNO ZAŠTIĆENE CJELINE		1713,91	35,72

Iz tablice je vidljivo da je nešto veća površina izgrađenih dijelova građevnog područja u odnosu na neizgrađeno. Sve zajedno zauzimaju manje od 7% površine općine.

Izgrađena struktura van građevnog područja zauzimaju oko 4% površine.

S obzirom na vrijednost prirodnog krajolika uz Dravu, čak trećina površine općine se planira zaštititi.

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

Određivanje namjena i njihovog razgraničenja vršeno je prema zatečenom postojećem stanju kao polazištu. Planom se nastojalo omogućiti razvoj gospodarskih i društvenih djelatnosti u skladu s potrebama i mogućnostima gospodarskog i društvenog potencijala općine.

Predviđene su površine na kojima je moguća gospodarska namjena – pretežno industrijska u naselju Petrijanec (kao radna zona) i Majerju, na prostoru eksploatacijskog polja "Molve". Pretpostavlja se da će se na ovim prostorima graditi pogoni različite prerade i proizvodnje, skladištenja i trgovine. Potrebno je osigurati propisane mjere zaštite okoliša za djelatnosti koje će se obavljati unutar ovih zona.

Izvan naselja je planirana gospodarska zona uz cestu Petrijanec – Zelendvor i istočno od Majerja. U njima se očekuje gradnja proizvodnih ili pogona prerade, skladišno-trgovačkih i servisnih građevina.

Za društvene i djelatnosti javne namjene, dječje vrtiće, škole i manje vjerske građevine nisu planom predviđene izdvojene zone već će se one uređivati i po potrebi graditi nove unutar granica pojedinog građevinskog područja prema mogućnostima i potrebama kad se one ukažu.

U društvenim djelatnostima se planira sljedeće:

- Postojeće škole će se održavati i po potrebi dograđivati.
- Širiti će se mreža rekreacijskih sadržaja.

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina određeni planom podređeni su tipologiji ruralnog graditeljskog naslijeđa.

Omogućava se gradnja građevina unutar građevinskog područja uz prilagodbu postojećim katastarskim česticama.

Izgrađenost građevnih čestica ne može biti veća od 40 %, a visina građevina mora biti usklađena s okolnim građevinama. Mogu se predvidjeti prostori za rad u građevini ili u posebnim građevinama na građevnoj čestici.

Omogućava se gradnja niskih slobodnostojećih i poluugrađenih građevina u skladu s lokalnim uvjetima. Najveća visina građevina je podrum, dvije etaže i potkrovlje (Po+P+I+Pk).

Postojeća služnost puteva i pristupa preko čestica se planom zadržava ili dogovorom uređuje.

Prilikom izgradnje može se ukazati potreba javnog puta ili pristupa građevini ili proširenju postojećeg puta, što se planom omogućava.

Unutar primarne namjene može se zateći i druga namjena (npr. poljoprivredne površine unutar zone predviđene za gospodarske djelatnosti), što će se uzeti u obzir kod izdavanja odobrenja za gradnju.

Prijedlog namjene površina, korištenje i namjena prostora određen je prema raspoloživim podacima i saznanjima. Eventualna detaljnija razgraničenja unutar građevinskih područja naselja vršit će se pri izdavanju odobrenja za gradnju, uvažavajući pri tom i vlasničke odnose.

Prilikom određivanja lokalnih uvjeta u postupku izdavanja odobrenja za gradnju treba analizirati i uvažiti sva ograničenja kao i druge elemente dobivene analizom pojedine lokacije.

Unutar pojedinih zona mogu se zadržati postojeće čestice ili formirati nove u skladu sa smjernicama.

Garažno parkirališne potrebe za svaku namjenu (građevinu) treba riješiti prvenstveno na vlastitoj građevnoj čestici, a ako to nije moguće, u neposrednoj blizini.

Mjere zaštite od požara i eksploziva, te zaštitu od ratnih opasnosti rješavat će se prilikom izdavanja odobrenja za gradnju, a u skladu s propisima. U planu određeni prometni koridori služe i kao vatrogasni pristupi, a pri izdavanju odobrenja za gradnju će se odrediti drugi pristupi i vatrogasni prilazi.

U postojećim naseljima i izgrađenim dijelovima naselja će se obnavljati ili graditi stambene i gospodarske građevine na pojedinačnim, dosad neizgrađenim česticama unutar naselja ili neposredno nastavno na dosadašnje naselje.

Ta obnova i izgradnja odvijat će se u skladu s postojećom tipologijom čestica. One imaju stambenu i gospodarsku izgradnju s radnim prostorom po potrebi te s vrtovima na okućnici.

Gabariti građevina i tipologija izgradnje trebaju poštovati osobitost naselja.

Očuvanju cjelovite fizionomije pojedinog naselja doprinijet će se obnovom ili gradnjom zajedničkih javnih prostora i sadržaja.

Ako će se organizirati izgradnju novih većih grupacija obiteljskih kuća tada će se nova parcelacija na dosad neizgrađenom zemljištu planirati detaljnim planom uređenja. Takav plan će osigurati koridore stambenih ulica i priključke na višu kategoriju cesta, te veličinu i tipove građevnih čestica kao i gabarite građevina u suglasju s fizionomijom postojećih naselja i prirodnim okolišem. Odluka o tome će se donijeti Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru.

Novi prateći sadržaji trebaju biti kapacitetom prilagođeni potrebama, a oblikovanjem fizionomiji naselja (u pogledu visine, građevinskog materijala, tipa izgradnje).

3.4.1. Zone gospodarskih djelatnosti

S obzirom na položaj uz današnju državnu cestu D2 i nove brze državne ceste, a polazeći od činjenice da u dosadašnjem planu u općini nije bila planirana niti jedna gospodarska zona, ovim se planom omogućuje njihovo formiranje. Jedna je u naselju a jedna izvan naselja. Potreba za ovakvim sadržajima je logična posljedica zemljopisnog i prometnog položaja općine. Interesi za razvoj gospodarskih projekata postoje, a danas nema dovoljno prostornih mogućnosti.

Na križanju planirane Podravske magistrale (varijanta 2) s postojećom cestom L 25035 je logično predvidjeti lokaciju za sadržaje koje se uobičajeno planira u blizini gospodarskih naselja i prometnih čvorišta.

U Petrijancu i Majerju se, za potrebe gospodarstva općine, osigurava mogućnosti za razvoj. Lokacija u Petrijancu je odabrana u naselju uz staru prugu i ceste koje ju dobro povezuju s Družbincem, a u Majerju unutar eksploatacijskog polja "Molve".

Zone gospodarskih djelatnosti planirane su za izgradnju poslovnih (gospodarskih) građevina manjeg kapaciteta, bez stanovanja na čestici (proizvodni i servisni sadržaji, skladišta i sl.). Definirane su kao brutto zona, koja će se prema potrebi parcelirati za više korisnika i izgrađivati po sljedećim odredbama:

- Svi će se priključiti na infrastrukturu ili osigurati vlastite sisteme posebno za sigurno otklanjanje otpadnih voda zbog zaštite tla i vodotoka;
- Pri izgradnji proizvodnih pogona vodit će se posebno računa o preventivnoj ekološkoj zaštiti, pa se neće locirati pogoni koji štetno utječu na okoliš onečišćenjem zraka, a posebno agresivnim otpadnim vodama (kao što su na pr. klaonice i slično).

Postojeće velike farme se planom tretiraju kao izdvojene gospodarske zone.

3.4.2. Poljoprivredne površine

- Poljoprivredne površine se planom predlaže maksimalno zaštititi od prenamjene u druge svrhe, a također bi trebalo, usmjeravati gdje god je to moguće na proizvodnju zdrave hrane. To bi doprinijelo i zaštiti podzemnih voda od zagađenja.
- Poljoprivredna će se proizvodnja razvijati uređenjem poljoprivrednih površina, pri čemu će se voditi računa o očuvanju prirodnog okoliša, npr. pojedinačnih i grupnih stabala. To će se

provoditi zbog očuvanja biocenoze kao podloge proizvodnje zdrave hrane i zbog pejzažnih vrijednosti;

- Na poljoprivrednim će se površinama moći izgrađivati farme uz primjenu zaštitnih mjera u odnosu na naselja (udaljenost ili korištenje i zelenila kao barijera), te odabirom tehnologije proizvodnje koja će se kompatibilno uključiti u proizvodnju zdrave hrane (korištenje gnojiva i slično). Za tu proizvodnju će se moći graditi odgovarajuće građevine.
- Na poljoprivrednom zemljištu izvan građevinskih područja nije dozvoljena gradnja vikendica. Na posjedima primjerene veličine je moguća gradnja gospodarskih zgrada. Prema vrsti poljoprivredne djelatnosti pored primjerene veličine treba imati sljedeće minimalne površine: za ratarstvo 15 ha, za uzgoj voća ili voća i povrća 5 ha, za uzgoj povrća 3 ha, vinograd 4 ha, uzgoj cvijeća 1 ha.
- Za stočarsku i peradarsku proizvodnju se i na poljoprivrednom zemljištu mogu graditi farme ako su kapaciteta minimalno 10 uvjetnih grla i ako su udaljena od građevinskih područja minimalno 100 m za 10-15 grla, 150 m za 16-100 uvjetnih grla, 300 m za 101-300 grla i 500 m za više od 300 uvjetnih grla.

3.4.3. Prirodne cjeline i šume

U prirodnim cjelinama provodit će se režim zaštite prirode koji omogućuje korištenje pod određenim uvjetima:

- * Šumarstvo će se razvijati na temelju šumsko gospodarstvene osnove, koja će ispitivanjem stanja odrediti mjere zaštite i uređenja te mogućnost gradnje cesta i akumulacija. Prenamjena šuma (sječa) neće se provoditi, osim pažljivo, zbog potrebe provođenja cesta.
- * U zonama šuma posebne namjene uz rijeku Dravu će se gospodarenje šumama podrediti vrijednostima krajolika.
- * Vodotoke i izvore treba zaštititi. To podrazumijeva da će se kod svake nove izgradnje (stanovanje, rad, turizam) voditi računa da se otpadnim vodama ne ugroze vode, te da će se kod regulacija očuvati njihov prirodni tok i oblik (pejzažno rješenje regulacije), a kod izgradnje na vodama (ribnjaci, mostovi) intervencija treba biti provedena nenametljivo i u prirodnim materijalima (kamen, drvo).
- * Treba voditi računa o međunarodnom karakteru Drave. Održavanje ostalih voda, moguće je uz poštivanje prirodnog biotopa i krajobraza uz vodotoke.
- * Redovitim održavanjem i manjom dogradnjom sustava, moguće je osiguranje pitke vode za stanovnike i gospodarstvo.
- * Razvoj turizma u pejzažu moguć je izgradnjom lovačkih domova, te izletničkih skloništa i izvan građevinskih područja, a u skladu sa čl. 42. Zakona o prostornom uređenju. Kvalitetnim oblikovanjem građevine i njenog okoliša, osiguranjem optimalne odvodnje i deponiranja otpada, uređenjem pješačkih staza, odmorišta i vidikovaca na način koji je prilagođen prirodnom okolišu treba te sadržaje skladno uklopiti u krajolik.
- * Izgradnja i rekonstrukcija prometnica treba biti provedena tako da građevinskim zahvatima ne devastira prirodni okoliš ili preprekama onemogućiti kretanje divljači.

3.4.4. Prirodna baština

U planom predloženoj park šumi Zelendvor moguće su samo one intervencije koje će omogućavati njeno održavanje i obnovu.

Planom se za zaštitu predlaže proglasiti ornitološki rezervat uz Ormoško jezero.

Do proglašenja se ne mogu izvoditi nikakvi zahvati koji bi mogli onemogućiti život ptica u prirodnom ambijentu.

Predlaže se posebno zaštititi 500 godina staru lipu kod kapele Sv. Katarine u Novoj Vesi Petrijanečkoj.

S obzirom na to da je krajolik uz rijeku Dravu određen kao osobito vrijedan predio – prirodni krajobraz, njega takvim treba i očuvati.

Planirana je izrada plana područja posebnih obilježja za cijeli prostor uz Dravu, sve od državne granice do Varaždina. S obzirom na vrijednost krajolika, do donošenja plana u ovom prostoru se može vršiti radove na održavanju postojećih legalnih objekata i na uređenju rekreacijskih površina.

3.4.5. Graditeljska baština

Prostor općine Petrijanec bogat je kulturama, a napose graditeljskom baštinom. Planom se propisuju posebne mjere očuvanja zaštićene arheološke zone i njenog šireg područja. Predlaže se zaštita povijesne jezgre naselja Petrijanec kao cjeline. Izgradnja u kontaktnom području svih zaštićenih i evidentiranih objekata i zona mora se prilagoditi njihovu značaju. To se posebno odnosi na očuvanje vizura i usklađenost položaja i dimenzija novih zgrada sa vrijednostima u prostoru.

3.4.6. Eksploatacija mineralnih sirovina

U prostoru istočno od Majerja odobreno je eksploatacijsko polje "Molve" na površini 24,56 ha u kojem su izvedeni istražni radovi i potvrđena kakvoća i rezerve građevnog pijeska i šljunka. Eksploatacijsko polje ima oblik pravilna četverokuta, maksimalnih dimenzija 350´ 725 m. Ležište je pokriveno oranicama i livadama. Na eksploatacijskom polju nema objekata koji bi ometali eksploataciju. Eksploatacija će se odrediti u nastavku već započete procedure. Planom se određuje buduća namjena toga prostora u športsko – rekreacijske svrhe, s rekreacijom na vodi i ribogojilištem.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

Sustavima prometne infrastrukture i komunalnog opremanja prostora je u planu određena mogućnost daljnjeg razvoja. Cilj je dostizanje što primjerenijih uvjeta i standarda za život i zdravlje ljudi te zaštita okoliša.

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav

3.5.1.1. Cestovni promet

Okosnica cestovnog prometnog sustava Općine danas je postojeća državna cesta D2 (Podravska magistrala). Ova prometnica, položena u smjeru istok-zapad, jedna je od dvije (uz županijsku cestu Ž 2101) preko kojih se odvija cjelokupan promet. Ona povezuje sjeveroistočne dijelove Županije s Republikom Slovenijom.

Na ovoj cesti registriran je vrlo veliki intenzitet prometa (1996. g.: 4212 vozila/dan). Planske prognoze²⁰ ukazuju na to da će potez između grada Varaždina i Republike Slovenije postati jedan od najopterećenijih cestovnih pravaca (2010. g.: 10929 vozila/dan).

Predviđena je izgradnja potpuno novog cestovnog koridora brze državne ceste. Ovaj novi podravsko-podunavski koridor planski je razvrstan u prvu skupinu prioriteta izgradnje. Na taj način najveći dio tranzitnog, posebno teškog teretnog prometa, zaobići će naselja. Trasa nove brze ceste je Prostornom planu županije planirana s južne strane dovodnog kanala za HE "Varaždin".

²⁰ Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, "Narodne novine" br. 139/99

Ovako pozicionirana trasa iz više razloga obavezno morala bi biti odmaknuta na veću udaljenost od kanala. Svakako najvažniji je mogući nepovoljan utjecaj vibracija na nasipe kanala, a kao posljedica odvijanja teškog teretnog prometa. U tom smislu minimalna udaljenost²¹ je 20 m od nožice nasipa kanala koji je ovdje i u funkciji obrambenog nasipa. Drugi značajni razlozi su postojeći prometni infrastrukturni vod (međunarodni magistralni telekomunikacijski svjetlovodni kabel) te elektroenergetski uređaj za prijenos električne energije (dalekovod D 35 kV položen između objekta HE "Varaždin" i objekta brane na Ormoškom jezeru u Strmcu na udaljenosti do 100 m od nožice desnog nasipa kanala).

Ovim planom prikazana je i alternativna varijanta trase brze državne ceste južno od naselja.

Po utvrđivanju konačne trase brze državne ceste, druga će se brisati, odnosno koridor treba vratiti prvotnoj namjeni.

U skladu s funkcijom u cestovnoj prometnoj mreži, a određeno je i planskim dokumentom višeg reda, potez županijske ceste Ž 2029 između državne ceste D2 i graničnog prijelaza Otok Virje planirano je prekategorizirati u državnu cestu.

Ostale cestovne koridore (postojeća državna cesta te županijske, lokalne i nerazvrstane općinske ceste) potrebno je modernizirati, a sve kritične poteze i objekte rekonstruirati. To se posebno odnosi na županijsku cestu Ž 2101 kod koje je, neprimjereno kategoriji, potez između Nove Vesi Petrijanečke i Varaždina samo s makadamskim zastorom.

S ciljem podizanja sveukupne razine kvalitete cestovne mreže na razinu koju nameću potrebe suvremenog cestovnog prometa, nužno je odrediti i mrežu nerazvrstanih cesta prioritetne važnosti odnosno mrežu ostalih nerazvrstanih cesta na prostoru Općine.

Iz mreže postojećih nerazvrstanih cesta unutar pojedinih naselja treba istaknuti sljedeće ulice:

- Prioritetne nerazvrstane ceste:

Majerje:	Gajeva ulica, Bombellesova ulica, Radnička ulica i Ulica Đure Basaričeka,
Petrijanec:	Sportska ulica, Ulica braće Radić, Ulica Ante Starčevića, Dravska ulica, Ulica Butina, Ulica Andrije Hebranga, Ulica Alojzija Stepinca, Ulica Zrinskih i Frankopana te Ulica Miroslava Krleža,
Družbinec:	Dravska ulica, Komarska ulica i Prvomajska ulica,
Strmec Podravski:	Podravska ulica,
Zelendvor:	Ulica grofova Bombelles
Nova Ves Petrijanečka:	Gajeva ulica, Ulica Rade Končara i Ulica Hinka Krizmana, a

- Ostale nerazvrstane ceste:

Majerje:	Ulica Matije Gupca,
Petrijanec:	Vrtna ulica, Ulica Matije Gupca, Zelendvorska ulica i Ulica Ivana Gorana Kovačića,
Družbinec:	Livadarska ulica i Vrtna ulica,
Strmec Podravski:	Vidovečka ulica
Nova Ves Petrijanečka:	Vidovečka ulica.

3.5.1.2. Željeznički promet

Razvoj i izgradnja objekata koji bi bili u funkciji sustava željezničkog prometa na prostoru Općine nije planirana.

²¹ Zakon o vodama, "Narodne novine" br. 107/95

3.5.1.3. Zračni promet

Na prostoru Općine nisu planirani objekti koji bi bili u funkciji zračnog prometa.

3.5.1.4. Poštanski promet

U sustavu poštanskog prometa poštanski ured u Petrijancu zadovoljava potrebe. Nije planirano otvaranje još jednog poštanskog ureda. U neposrednoj blizini na prostoru susjednih općina Sračinec, Cestica i Vidovec postoje također poštanski uredi te mogu zadovoljiti dio potreba stanovništva općine Petrijanec.

3.5.1.5. Telekomunikacijski promet

Postojeća razina opremljenosti prostora općine Petrijanec postrojenjima i uređajima sustava telekomunikacijskog prometa je vrlo dobra. Mreža magistralnih, korisničkih i spojnih vodova položena je uglavnom unutar koridora postojećih cestovnih prometnica u prvom podzemnom sloju. Iznimka je međunarodni magistralni svjetlovodni kabel koji je položen uz desni nasip dovodnog kanala za HE "Varaždin". Planirano je proširenje mreže.

Uz postojeća postrojenja udaljenog pretplatničkog stupnja (UPS Petrijanec i UPS Nova Ves Petrijanečka) unutar podsustava fiksnih telekomunikacija predviđena je izgradnja još dva (UPS Majerje i UPS Strmec Podravski). Na taj način biti će osigurana još brža i kvalitetnija mogućnost pristupa unutar sustava telekomunikacija. Unutar podsustava pokretnih telekomunikacija za sada je predviđeno postavljanje samo jedne bazne radijske stanice na krajnjem zapadu Općine.

Dopunjavanje mreže uređaja za prijenos planirano je samo prema dijelovima gdje je predviđeno proširenje građevnih područja. I u podsustavu fiksnih i u podsustavu pokretnih telekomunikacija moguća je nadogradnja i razvoj primjenom najnovijih tehnoloških dostignuća. Budući postrojenja unutar podsustava pokretnih telekomunikacija nemaju posebne zahtjeve u prostornom smislu, a u skladu s obavezom da se uz sva županijska središta, gradove, naselja te važnije cestovne i željezničke koridore osigura kvalitetan prijem signala, nove bazne radijske stanice moguće je postaviti samo tamo gdje se mogu uklopiti u krajolik i naselja vodeći računa o postojećim vrijednostima i posebnim uvjetima.

Prilikom polaganja novih telekomunikacijskih uređaja za prijenos (kabeli i/ili distributivna kanalizacija), obavezno je pridržavati se važećih standarda utvrđenih propisima²² o minimalnim udaljenostima pri polaganju vodova u situativnom i/ili visinskom smislu.

3.5.2. Energetski sustav

3.5.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Proizvodni ili skladišni kapaciteti kao ni cjevovodi za transport nafte ili naftnih derivata bilo koje vrste, na području općine Petrijanec nisu predviđeni.

Od cjevovoda za transport prirodnog plina planirani su opskrbeni plinovodi i to samo prema područjima gdje je predviđena nova izgradnja i/ili nije omogućen priključak na mrežu cjelokupnom konzumu. Drugi (magistralni) plinovodi kao ni postrojenja za regulaciju tlaka (plinske redukcijske stanice) nisu planirani.

U svrhu sigurne i stabilne opskrbe gospodarstva i domaćinstava prirodnim plinom, planirano²³ je povezivanje distributivnih područja Varaždin sjeverozapad i Cerje sjever u jedan prstenasti sustav. Na taj način biti će osigurana mogućnost opskrbe iz dva smjera. Ovaj spojni

²² Pravilnik o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture, "Narodne novine" br. 88/01

²³ Studija opskrbe prirodnim plinom Županije varaždinske, Coning Inženjering d.d. Varaždin, prosinac 1995.

plinoopskrbni cjevovod planirano je položiti, od naselja Strmec Podravski, unutar koridora javnih cestovnih prometnica (L 25175, D2 i Ž 2029).

3.5.2.2. Elektroenergetika

Planom nije predviđeno polaganje visokonaponskih (110 kV i/ili više) elektroprijenosnih uređaja kao ni izgradnja postrojenja te razine. Postojeći dalekovod (D 110 kV) koji povezuje TS Nedeljanec s Republikom Slovenijom ostaje i dalje u funkciji.

Srednjenaponski elektroprijenosni uređaji (dalekovodi D 10 kV i kabeli K 10 kV) i postrojenja (transformatorske stanice TS 10/0,4 kV) u funkciji su opskrbe stanovništva i gospodarstva. Na postrojenja višeg nazivnog napona priključena su izvan granica prostora Općine (TS 35/10 kV Vinica i TS 35/10 kV Varaždin II).

Osim postupne zamjene zastarjelih transformatorskih postrojenja, izgradnja novih nije predviđena budući su planski ciljevi postavljeni u važećoj dokumentaciji²⁴ ispunjeni, a postoje i značajne rezerve instalirane snage u izgrađenim postrojenjima (npr. Družbinec, Gajec, Majerje II, sve farme, fazanerija i dr.).

Stanje nepovoljnih naponskih prilika na nekim potezima srednjenaponskih odnosno niskonaponskih uređaja za prijenos električne energije potrebno je sanirati njihovom zamjenom. Pri tome treba koristiti vodiče boljih karakteristika, a polaganje vršiti prvenstveno kabelski. To posebno vrijedi na potezima kroz naseljena mjesta gdje u tu svrhu kabele treba polagati u zasebne pojase prvog podzemnog sloja unutar koridora cestovnih prometnica.

U budućnosti je predviđen prijelaz odnosno povećanje nazivnog napona srednjenaponske mreže s 10 kV na 20 kV.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav

3.5.3.1. Vodoopskrba

Prostor općine Petrijanec cijelom površinom predstavlja dio prostranog vodonosnika Regionalnog vodovoda "Varaždin", a od zona sanitarne zaštite podzemnih voda, postoje dvije. Obje su zone III B (zone udaljenosti više od 2 km izvan granica priljevnog područja). Prva zauzima južni dio Općine i to prostor između općinskih granica i linije koja na udaljenosti cca 750 m prati državnu cestu D2 s južne strane i zona je sanitarne zaštite vodocrpilišta "Varaždin". Druga zauzima sjeverni dio i to prostor između općinskih granica i dovodnog kanala HE "Varaždin", a zaštitna je zona vodocrpilišta "Vinokovščak". Unutar navedenih zaštitnih zona zabranjeno je upuštanje u tlo otpadnih voda, odlaganje radioaktivnih ili za vodu drugih opasnih tvari, izgradnja objekata bazne industrije ili cjevovoda za tekućine koje štetno djeluju na vodu i sl.

Kratkoročnim i dugoročnim planskim prognozama²⁵ određene su približne količine potrebne pitke vode na području općine Petrijanec po naseljima:

Naselje	Potrebe vode			
	2005. g.		2015. g.	
	m ³ /dan	l/s	m ³ /dan	l/s
Družbinec	116,00	1,34	145,00	1,68
Majerje	148,00	1,71	185,00	2,14
Nova Ves Petrijanečka	216,00	2,50	270,00	3,12
Petrijanec (i Zelendvor)	320,00	3,70	400,00	4,63
Strmec Podravski	120,00	1,39	150,00	1,74
Ukupno	920,00	10,64	1150,00	13,31

²⁴ Energetska studija pograničnog područja Županije varaždinske, Direkcija za distribuciju DP "Elektra" Varaždin, svibanj 1997.

²⁵ Vodoopskrbni plan Varaždinske županije, AT Consult d.o.o., Varaždin 1998.

U skladu s činjenicom da je općina Petrijanec vrlo dobro opremljena cjevovodima i hidrantima vodoopskrbe priključenim na sustav Regionalnog vodovoda "Varaždin", ovim planom predviđena je samo dogradnja mreže prema područjima novoplanirane izgradnje.

Od kapitalnih sadržaja koji su u funkciji sustava vodoopskrbe, ovim planom nije predviđena izgradnja magistralnih cjevovoda i kaptaža, kao ni potreba rezerviranja prostora za potencijalno vodocrpilište u naselju Petrijanec sjeverno od dovodnog kanala za HE "Varaždin". Naime, iako predložena Prostornim planom Varaždinske županije, navedena lokacija nije utvrđena i Vodoopskrbnim planom Varaždinske županije.

3.5.3.2. Odvodnja

Prostor općine Petrijanec pripada slivnom²⁶ i vodnom²⁷ području rijeke Drave, a nalazi se na vodonosnom području Regionalnog vodovoda Varaždin.

Sva naselja na području Općine potrebno je opremiti uređajima i postrojenjima odvodnje. U skladu s reljefnim karakteristikama i mogućnostima gravitacijskog otjecanja, tehničkim rješenjem²⁸ odvodnje predviđeno je izvesti jedan mješoviti i jedan separadni sustav.

Mješovitim sustavom biti će obuhvaćena sva naselja uz državnu cestu D2 (Strmec Podravski, Družbinec, Petrijanec i Majerje). Sustav je koncipiran u najvećoj mogućoj mjeri na gravitacijskom principu otjecanja, a samo neke dijelove potrebno je priključiti u sustav korištenjem precrpnih stanica i tlačnih cjevovoda. Osnovicu sustava predstavlja kolektor u koridoru državne ceste. Položen je od Strmca Podravskog prema istoku, a priključen je u općini Sračinec na mješoviti sustav javne odvodnje grada Varaždina i zajednički uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Separatni sustav javne odvodnje isključivo otpadnih voda kućanstava i gospodarstva planiran je za južni dio Općine (naselja Zelendvor i Nova Ves Petrijanečka). Ovdje su, uslijed visinskih razlika, potrebni vrlo dugi potezi tlačnih cjevovoda s pripadnim precrpnim stanicama.

Budući problem odvodnje oborinske vode za navedeni dio prostora nije riješen, a Studija odvodnje Županije je u izradi, prihvaćeno rješenje biti će sastavni dio ovog Plana.

Poseban problem predstavljaju peradarske farme i rješavanje problema zbrinjavanja njihovih otpadnih voda. Naime, uslijed razmještenosti u širem prostoru, neracionalna je izgradnja sustava javne odvodnje. Stoga je, a u cilju zaštite podzemlja od zagađivanja i onečišćavanja, obavezno prikupljanje njihovog otpada unutar pripadnih čestica te daljnje zbrinjavanje na za tu svrhu opremljenim mjestima.

Kod određivanja kapaciteta zajedničkog uređaja za pročišćavanje potrebno je za prostor Općine uzeti u proračun opterećenje od 5400 ES.

3.5.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Vanjska granica uređenog inundacijskog pojasa rijeke Drave određena²⁹ je na većem dijelu područja obuhvata.

²⁶ Odluka o utvrđivanju slivnih područja, "Narodne novine" br. 20/96

²⁷ Odluka o utvrđivanju granica vodnih područja, "Narodne novine" br. 20/96

²⁸ Kanalizacija područja općine Petrijanec, Idejni projekt, AT Consult d.o.o., Varaždin, siječanj 2001.

²⁹ Odluka o vanjskoj granici uređenog inundacijskog pojasa uz desnu i lijevu obalu rijeke Drave na potezu od rkm 301 + 600 do rkm 302 + 580 na području K.o. Petrijanec
Klasa: 034-01/01-01/111; Ur.br.: 527-1-2/14-01-2; Zagreb, 28. rujna 2001.

Prijedlog za određivanje vanjske granice inundacijskog pojasa desne i lijeve obale rijeke Drave od rkm 302 + 580 do rkm 308 + 860 na području K.o. Družbinec

Klasa: 325-11/01-02/0102; Ur.broj: 374-288-1-01-1; Varaždin, 10. kolovoza 2001. godine

Prijedlog za određivanje vanjske granice uređenog inundacijskog pojasa desne i lijeve obale rijeke Drave od rkm 298+950 do rkm 301+600 na području K.o. Majerje

U skladu s hidropotencijalom rijeke Drave i izgrađenim hidroenergetskim objektima u neposrednoj blizini (Ormoško jezero s branom, dovodni kanal i HE "Varaždin") te visinskim obilježjima terena, prostor Općine podijeljen je zapravo na dva dijela. Dijeli ih dovodni kanal hidroelektrane na način da sa sjeveroistočne strane granični rijekom Dravom sa Republikom Slovenijom. Staro korito Drave s brojnim meandrima i rukavcima je vrijedan krajobraz i prostor. Jugozapadno je kultivirani krajolik.

On će biti zaštićen od mogućnosti poplava nakon gradnje nasipa za obranu od velikih voda Družbinec – Svibovec - Varaždin.

Osim uobičajenih mjera i radnji u funkciji održavanja vodnih građevina i kanala, nije potrebno vršiti dodatne radove na uređenju vodotoka Drave, a sve radi očuvanja prirodnih osobitosti.

Staro korito rijeke Drave na dionici od Ormoža do Varaždina relativno je očuvano u smislu stabilnosti ekosustava i održanja prirodnog stanja, obale su obrasle s autohtonom prizemnom, grmolikom i visokom vegetacijom, riječni pojas je razgiban i sadrži "žive" i "mrtve" rukavce, sprudove, mikrodepresije i zaravni, utjecaj na vodni režim okolnog zemljišta je povoljan, na tom području obitavaju brojne biljne i životinjske vrste što sve pridonosi biološkoj raznolikosti i složenosti ekosustava.

Rijeka na protočnom dijelu ima sposobnost samopročišćavanja i povoljno utječe na vodni režim okolnog zemljišta. Dionica Drave od Ormoža do Varaždina jedan je od rijetkih preostalih prirodnih predjela značajnih po bioraznolikosti i bogatstvu riječnog ekosustava na području Varaždinske županije i ima višestruku i nenadoknadivu ulogu u ekološkom životnom ciklusu.

U cilju očuvanja i zaštite kompletnog riječnog ekosustava od izuzetne je važnosti da se preostala i u fizičkom smislu nedirnuta dionica rijeke Drave na potezu od Ormoža do Varaždina zarži u postojećem stanju tim više što će se izgradnjom nasipa otkloniti neposredna opasnost od plavljenja rijeke i ugrožavanja ljudi i imovine.

3.6. Postupanje s otpadom

Prostornim planom županije nije određena lokacija odlagališta otpada na području općine. Otpad se planira odvoziti na zajedničko odlagalište.

Do odvoženja otpada za zajedničko odlagalište moguće je odrediti prostor za skladištenje ili komunalnog otpada uz odgovarajuće uređenje.

U općini će biti organizirano odvajanje opasnih komponenti iz otpada; izdvojeno prikupljanje baterija, starih lijekova, ambalaže od insekticida, pesticida i ostale ambalaže koja ima karakter opasnost otpada; izdvojeno prikupljanje stakla, papira i plastike te metala od ostalog dijela komunalnog otpada; stimuliranje individualnog prikupljanja i kompostiranja biološkog otpada na vlastitom zemljištu te njegovo vraćanje u proizvodni ciklus; iskorištavanje korisnih komponenta otpada uspostavljanjem sekundarnog tržišta na način da se unutar općinskog prostora odredi jedno ili više mjesta za prikupljanje, sortiranje i distribuciju korisnih komponenti otpada.

Posebnim dokumentom utvrditi će se mjesta za prikupljanje i sortiranje korisnih komponenti komunalnog i glomaznog otpada.

Sanaciju površina onečišćenih otpadom provesti na način da se postojeća divlja odlagališta ne zatrpavaju već da se otpad prikupi i odveze na legalno odlagalište za što će se izraditi plan sanacije otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta.

3.7. Mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Prilikom izdavanja odobrenja za gradnju za građevine gospodarskih djelatnosti, potrebno je u skladu s posebnim propisima osigurati mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš (zaštita od buke, zagađenja zraka, vibracija, elektroenergetskog zračenja, pročišćavanje otpadnih voda, tehnološki otpad i sl.)

Prilikom izdavanja odobrenja za gradnju za ostale građevine potrebno je osigurati mjere zaštite od požara, te osigurati izgradnju skloništa osnovne zaštite. Kod izdavanja odobrenja za gradnju potrebno je pridržavati se važećih propisa o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje urbanističko-arhitektonskih barijera.

3.7.1. Zaštita voda

Zaštita voda od onečišćavanja i zagađivanja od primarnog je značenja za život i zdravlje ljudi te zaštitu okoliša. Mjere koje je u tom smislu obavezno poduzimati podrazumijevaju sve radnje u pravcu sprečavanja i zabrane bilo kakovih zahvata i ponašanja koja utječu na onečišćenje voda i stanje okoliša. Zbog toga je, prilikom izdavanja odobrenja za gradnju potrebno propisati sljedeće mjere zaštite:

- izgraditi vodonepropusne sustave mješovite odvodnje oborinskih i otpadnih voda,
- preko slivnika s taložnicama odvoditi u javnu kanalizaciju oborinske vode sa svih prometnih površina i
- kod uređenja groblja posebnu pažnju obratiti drenaži i odvodnji u sustav javne odvodnje kako bi bilo izbjegnuto ugrožavanje naseljenih dijelova.

Radi zaštite vodotoka potrebno je uvesti kontrolu svih ulaznih tokova i inventarizirati zagađivače, posebno one kod kojih postoji mogućnost unošenja ili odlaganja opasnih tvari.

Obzirom na međunarodni značaj rijeke Drave obavezno je provoditi ispitivanje kakvoće njene vode³⁰.

Sve postupke i radnje u svrhu zaštite voda, kako bi bila dostignuta i održana potrebna razina kvalitete vodotoka (II kategorija), obavezno je provoditi u skladu s važećom regulativom³¹.

U svrhu zaštite vodonosnog područja, zona sanitarne zaštite izvorišta (zone III B) crpilišta Varaždin i Vinokovščak i smanjenja rizika onečišćenja podzemne vode od teško razgrađivih kemijskih i radioaktivnih tvari, na prostoru Općine izričito je zabranjeno³² bilo kakovo ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda, deponiranje otpada, građenje kemijskih industrijskih postrojenja i/ili građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda.

Kod zaštite od poplava, erozije i zagađivanja posebnu pažnju treba obratiti zaštiti prirode i ekosustava uz vode. Zato već u fazi izrade projektne dokumentacije, posebno pri izgradnji sustava odvodnje, treba zapriječiti svako moguće zagađivanje i onečišćavanje podzemnih i površinskih voda.

3.7.2. Zaštita od buke

Radi zaštite od buke te stvaranja zvučnih barijera potrebna je između odabrane trase planirane državne brze ceste te stambenih dijelova naselja sadnja visokog zelenila.

3.7.3. Zaštita od požara

Pridržavajući se odredbi propisa, planom se omogućuju vatrogasni prilazi do svih građevinskih područja.

Odobrenjem za gradnju treba osigurati ostale prilaze i vatrogasne pristupe te površine za rad vatrogasne tehnike u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN. 35/94).

Planom su osigurani koridori cjevovoda za količine vode potrebne za gašenje požara u skladu s odredbom Pravilnika o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara. (Sl. list 30/91., preuzet Zakonom o normizaciji NN 55/96).

³⁰ Državni plan za zaštitu voda, "Narodne novine" br. 8/99

³¹ Zakon o vodama, "Narodne novine" br. 107/95, 150/05

³² Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, "Narodne novine" br. 55/02

U smislu sprečavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 metra ili manje, ako se dokaže, uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr., da se požar neće prenijeti na susjedne građevine, ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti najmanje 1 m ispod pokrova krovišta koji mora biti od negorivog materijala najmanje na dužini konzole.

3.7.4. Zaštita tla

I u građevinskim područjima se do realizacije gradnje treba čuvati i obrađivati poljoprivredno zemljište.

Ne može se planirati pošumljavanje ili gradnja na najvrjednijim poljoprivrednim tlima.

Radi proizvodnje zdrave hrane treba poticati obradu njiva, vinograda i voćnjaka sa što manje umjetnih zaštitnih sredstava.

3.7.5. Zaštita zraka

Radi zaštite zraka treba kontrolirati rad proizvodnih pogona i vrstu goriva te stimulirati korištenje plina kao energenta i u radnim zonama i u naseljima.

3.7.6. Zaštita životinja

S obzirom na to da je općina Petrijanec s velikim šumskim površinama planirane posebne namjene, treba voditi računa o pravilnom gospodarenju lovištima, a sve radi zaštite raznolikosti životinjskih vrsta.

U Dravi od riba obitavaju predstavnici dunavskog (crnomorskog) sliva i to nizinske vrste. Najznačajnije su: šaran, karas, linjak, mrena, podust, deverika i najveća riba som. Tu živi štika, grgeč i smuđ. Od alohtonih vrsta zastupane su američke vrste koje su mogle dospjeti iz ribnjaka: patuljasti somić, sunčanica. Riječi rak kao indikator čiste vode bio je čest u vodama, dok su one bile nezagađene, no danas je rijedak. Od školjki zastupljene su bezupka i slikarske školjke, a od puževa barnjaci i ogrci.

Od zmija obitava bjelouška i obična bjelica, dok je riđovka rjeđa. Ovdje obitavaju siva gušterica, obični zelembač i sljepić, a u stajaćim vodama živi barska kornjača. U rukavcima rijeke Drave živi zelena žaba, siva i zelena gubavica, mali i veliki vodenjaci.

Uz rijeku Dravu obilan je ptičji svijet. Tu se nalaze: grmuše, muharice, drozdovi, slavuji, čvorci, šojke, vrane, kukavice, prepelice, trčke, vodomari, vjetruše, jastrebovi i kopci. U Dravi je nekada obitavala vidra, no danas je krajnje prorijeđena. Odatra, alohtona životinjska vrsta unesena 1932. god. iz Amerike u Europu, također obitava uz vodu.

Lovna fauna (srna, zec, fazan, trčka), je relativno dobro sačuvana kao i autohtona močvarna vegetacija uz rijeke i potoke. Populacije pataka su iz godine u godinu sve malobrojnije. Uzrok tome potrebno je tražiti u nestajanju prirodnih obitavališta za te crste. Akumulacije i kanal (HE Varaždin) presjekli su prirodne migracijske putove divljači i razdijelili su biološku cjelinu Drave.

Zakonom o zaštiti prirode zaštićeni su:

Vodozemci: zelena krastača (*Bufo viridis*), krastača (*Bufo bufo*), rumena žaba (*Rana dalmatina*), močvarna smeđa žaba (*Rana arvalis*), gatalinka (*Hyla arborea*), obična češnjača (*Pelobates fuscus*), crveni mukač (*Bombina orientalis*).

Gmazovi: siva gušterica (*Lacerta agilis*), zelembač (*Lacerta viridis*), sljepić (*Anguis fragilis*), bjelica – Eskulapova zmija (*Elaphe longissima*), kockasta vodenjača (*Natrix tessellata*), bjelouška (*Natrix natrix*), smukulja (*Coronella* sp.), barska kornjača (*Emys orbicularis*).

Sisavci: svi šišmiši, vjeverica, vidra, zerdav i divlja mačka. Od beskralježnjaka obuhvaćen je samo razred Insecta.

Kukci: obični lastin rep (*Papilio machaon*), prugasto jedarce (*Iphiclides podalirius*), topolina riđa (*Limenitis populi*) i mala prelijevalica (*Apatura ilia*).

U lovišta se svake godine unosi fazanska divljač iz vlastitog uzgoja, a u Zajedničkom otvorenom lovištu broj 3 – "Zelendvor" i trčke skvržulje te prepelice pućpure, u količinama potrebnim za lov ili za prirodnu reprodukciju.